

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, CSÜTÖRTÖK 1925 június 18.

161. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon szám: Kiadóhivatal 8—58. . Szerkesztőség 5—10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Fonciere-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

A törvényhozás sérelme

Az a beszámoló, amit a pénzügyminiszter a hivatalos lap hűvös hasábjain az elmúlt esztendő egyenesadó-bevételéről tart, nem tulozva a szó jelentését — támadás a nemzetgyűlés költségvetési joga ellen. A költségvetési jogot nem szabad összetéveszteni magával a költségvetéssel. A költségvetés megszavazásával a nemzetgyűlés megállapítja az államháztartás tervezetét, megállapítja a kiadások és bevételek teteleit és összegeit. A költségvetési jog azonban azt jelenti, hogy a költségvetés megszavazásával, esetleg az appropriációs törvény elfogadásával a törvényhozás felhatalmazza a kormányt a költségvetésben megállapított bevételek behajtására és a kiadások utalványozására. A törvényhozás azonban — külön törvény nélkül — csupán a költségvetésben megállapított bevételek beszerzésére ad a költségvetésről illetőleg az appropriációról szóló törvény elfogadásával felhatalmazást a kormánynak. Épenugy, mint ahogy költségvetésileg ki nem jelölt célokra költségvetésileg meg nem állapított összegeket nem lehet külön törvényes felhatalmazás nélkül utalványozni, épenugy a törvényhozás költségvetési jogának sérelme nélkül nem lehet olyan összegeket nem behajtani, de elfogadni sem, melyeknek jogcímét és összességüket a költségvetés nem állapítja meg. A költségvetési joghoz tartozik a *virement*, a hitelátruházás, ami szerint a kormány, ha a költségvetés egyes tételeiben megtakarítást ér el, a megtakarított összeget ugyanazon tétel más rovatában foglalt kiadás fedezetére fordíthatja. De a költségvetési jog sem az elméletben, sem a gyakorlatban nem ismer olyan felhatalmazást, mely arra jogosítaná fel a kormányt, hogy a tételeiben és összességében megállapított hatszorosat hajtsa be az adó-fizetőkön.

Mire való az egész költségvetés, ha a végrehajtó hatalom jogosítva érzi magát a költségvetési kereteknek ilyen példátlanul bátor kiterjesztésére. Hová lesz a törvényhozás szuverenitása, ha nem a törvényhozás, de a végrehajtó hatalom állapítja meg az állami bevételek nagyságát s ezek között a közterhek mértékét. Hová lesz az a megszámlálhatlan millió, amit a deficitmentes költségvetés egyes bevételi tételeinek hatszoros és hétszeres összegben való behajtása eredményez. Bizonyára egyetlen parasem vész el. De hová lesz ez a monstruózus bevétel-többlet, ha a költségvetés egyensúlya minden kiadásnál gondoskodott törvény-

szerű fedezetről. Ez a hatalmas bevételi többlet azt a látszatot kelti, hogy a törvényhozás költségvetési joga még más irányban is meg van sértve. Mert ha a zárszámadások óriási bevételi többletet nem tüntetnek fel, amire alig van kilátás, akkor arra kell gondolni, hogy vagy egyéb bevételek nem folytak be abban a mértékben, ahogy annak beszerzését a költségvetés a kormány köteletségévé tette, vagy olyan kiadásokra kellett fedezetet teremteni, aminek folyósítására a törvényhozás a végrehajtó hatalomnak nem adott felhatalmazást.

A vajdaság népe — osztály és nemzetiségi különbség nélkül — ugy látszik hiába panaszkodik az egyenlőtlen elbánás miatt, hiába emeli fel tiltakozó szavát az el-

len a pénzügyi politika ellen, amely gazdasági előfeltételek nélkül *belső jóvátételt* hajt végre a vajdaságiak kárára s az ország egyéb területén élők javára. Süket fülekre talál az a panasz, hogy a Vajdaság, bár népe az ország lakosságának 11%-át teszi ki, az egyenes adóknak mégis 28%-át fizeti. S emellett a legsúlyosabb adónemet más ország-részekben nem is ismerik, ami miatt amíg a Vajdaságban fejenkénti közteher 360 dinarra rug, addig másutt alig éri el a 80—100 dinárt. Ez ellen hiába panaszkodott eddig s panaszkodik most a Vajdaság népe. De az ország törvényhozása csak megérti azt a panaszt, mely a parlament legalapvetőbb joga, a költségvetési jog sérelmének orvoslását sürgeti!?

Csütörtökön tárgyalja a nemzetgyűlés az igazságügyminiszter elleni vádindítványt

Az ülésszak végén igazolják a Radics-párti mandátumokat

A törvényhozó bizottság szerdán délelőtt tizenegy órakor Jovanovics Ljuba elnöke alatt ülést tartott. Az ülésen szétosztották a bizottság tagjai között az ügyészekről és a bírásokról szóló törvényjavaslatok tárgyalására vonatkozó albizottsági jelentéseket.

Jovanovics Ljuba elnök bejelentette, hogy a szerdai ülésen az ügyészekről szóló törvényjavaslatot fogják tárgyalás alá venni. Tászics előadó felolvasta az albizottság jelentését.

Az elnök ezután arra való tekintettel, hogy csak ma osztották ki az albizottsági jelentéseket, azt javasolta, hogy ezen az ülésen ne kezdjék meg az érdemleges tárgyalást, egyszersmint szünetet adott, hogy a bizottsági tagok megállapodjanak az érdemleges tárgyalások megkezdésének időpontjában.

Az ülés újiból megnyitása után Jovanovics Ljuba elnök jelentette, hogy a legközelebbi ülést írásban fogja összehívni.

Délután ülést tartott a rokkant-törvényrel tárgyaló bizottság, amely a javaslatnak több szakaszát elfogadta és előreláthatóan a legközelebbi ülésen be is fejezik ennek a javaslatnak a tárgyalását. Ugyancsak ülést tartott a bíróságok szervezéséről szóló törvényjavaslatot tárgyaló albizottság is. Ettől az albizottságtól az ellenzék tudvalevően távol tartja magát és így a bizottság többségi tagjai egymás közt gyorsan elintézték és elfogadták a javaslatot és megszerkesztették az albizottsági jelentést, amelyet csütörtökön fognak a törvényhozó bizottság plenumának előterjeszteni.

Az interparlamentáris konferenciát előkészítő bizottság szerdán nem tartott ülést, a bizottság tagjai azonban egymás közötti megbeszélések során tárgyalták a konferen-

cia anyagáról és a bizottság munkájának felosztásáról.

A Radics-párti mandátumok igazolása

Az ellenzék körében megütközéssel tárgyalják, hogy az igazolóbizottság a nemzetgyűlés határozata és az elnök külön figyelmeztetése ellenére sem ült össze a szünet alatt. Az ellenzék ebből azt következteti, hogy a kormány nem akarja a Radics-párti mandátumokat a nyári szünet előtt igazoltatni és az ügy elintézését az őszi ülésszakra kívánja halasztani, holott a házszabályok szerint a parlament összeülése után három hónapon belül el kell végezni a mandátumok igazolását.

Kormánykörökből eredő információk szerint az ellenzéknek ez az aggodalma alaptalan. A kormány nem akarja a mandátumok igazolásával túllépni a házszabályokban megszabott határidőt és e hó 27-ikéig föltétlenül igazolni fogják a Radics-párti mandátumokat. Addig azonban néhány sürgős törvényjavaslatot akarnak tető alá hozni, ami az ellenzék mostani erőviszonyai mellett sokkal könnyebben megy, mint ha a Radics-párti mandátumok már igazolva volnának. Az igazolásra előreláthatólag közvetlenül a nyári szünet előtt kerül sor. Dr. Pérics Ninkó, az igazolóbizottság elnöke szerdán délelőtt meglátogatta a beteg Pasicsot toposideri vil-lájában, de az igazolások kérdését szóba sem hozta előtte, hanem a bírásokról szóló törvényrel tárgyaló albizottság munkájáról referált.

Megválasztották a demokrata párt új vezetőségét

A demokrata párt újonnan megválasztott főbizottsága szerdán délután Davidovics Ljuba elnökletével

ülést tartott. Ezen az ülésen megalakult a főbizottság és megválasztotta a párt vezetőségét. Elnökké újból egyhangulag Davidovics Ljubát választották. Ugyancsak egyhangulag történt a vezetőség többi tagjainak a megválasztása is. Elnökké Timotijevics Koszta és dr. Krsztelj Ivó volt minisztereket, főtitkárrá dr. Vljajics Bozsidart, pénztárossá Mihajlovics Ljuba képviselőt választották meg.

Az igazságügyminiszter elleni vádindítvány

A parlament csütörtöki ülése iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, tekintve, hogy az interpellációkon kívül a napirenden szerepel a Lukinics Edo igazságügyminiszter elleni vádindítvány is. Mint már jelentettük, Lukinics betegsége való hivatkozással kérte a vádindítványra adandó válasz elhalasztását. Az ellenzék vezetői szerdán délelőtt ülést tartottak, amelyen ezzel a kérdéssel foglalkoztak és megállapították, hogy az igazságügyminiszter kivánsága ellenében van a házszabályokkal, amelyek szerint a kivontatott vádindítvány kiosztásától számított tizenöt napon belül köteles a miniszter válaszolni, ez a határidő pedig június 6-ikán már lejárt. Ezért az ellenzék a parlament csütörtöki ülésén ellenzék fogja a halasztás megadását és követelni fogja, hogy ha a miniszternek nincs módjában szóbelileg válaszolni, akkor írásban terjesse be védekezését.

Az ellenzék az alkotmány sajtószakaszának módosítását követeli

Az ellenzéki pártok javaslatot nyújtottak be a parlamentnek az alkotmány 138-ik szakaszának megváltoztatásáról. Az alkotmánynak ez a szakasza arról intézkedik, hogy az állami hatóságok betölthetik mindazokat a lapokat, amelyek fajgyűlöletre, hatóságok és az állam elleni felkelésre izgatnak. Miután a javaslat beterjesztését több beogradi lap tévesen kommentálta, az ellenzéki pártok szerdán egy magyarázó kommunikót tettek közzé, mely a következőképp hangzik:

— Az alkotmány 138-ik szakaszát rendkívüli viszonyok idején, a kommunista veszedelem korszakában vették fel. Ez a veszély ma már nem áll fenn és ha fenn is áll, azt a földalatti sajtót, amely az állam ellen izgat, a hatóságoknak ugy sincs módjukban ellenőrizni. Az alkotmánynak ezt a szakaszát a rendőrhatalóságok és a bíróság egész másféleképp értelmezik. A rendőrhatalóságok azon a véleményen vannak, hogy a szakasz jogot ad nekik arra, hogy betiltsanak lapokat, pedig az alkotmány 13. szakasza is elég esz-közt ad a hatóságok kezébe azzal, hogy lapelkobzással akadályozza meg a sajtó kilengéseit. A bíróság viszont azt az álláspontot képviseli, hogy a 138-ik szakasz alapján nem lehet lapot betiltani. Hogy ezeket az anomáliákat megszüntessük, ezért nyújtottuk be javaslatunkat a parlamentnek.

Az ellenzék ilyen kommentárával

szemben a Vreme szerdai esti száma a kormánykörök következő magyarázatát közli:

— A 138. szakasz az átmeneti rendelkezések között van és emel-fogva nem tartozik az alkotmányosság egyes rendelkezései közé. Az ellenzék el akarja venni a kormánytól azt a jogot, hogy betilthasson lapokat, amikor a közérdek azt megkívánja. A kormány azonban az alkotmánynak ezt a szakaszát minden változtatás nélkül belevette a sajtótörvény-javaslatba, amiből világosan látható, hogy az alkotmány e rendelkezésének megszüntetéséről szó sem lehet.

A külügyminiszter tanácskozásai

Nincsićs külügyminiszter szerdán hosszasan tanácskozott Markovics Jován belügyminiszter-helyettesel, aki kedden tért vissza Athénből.

Később Nincsićs külügyminiszter fogadta Dodge amerikai, Genard angol és Vakarel bolgár követek látogatását.

Ötszáz magyar diák helyett harminc

Nem írják be a magyar nemzetiségű tanulókat a magyar elemi iskolákba

Mint annak idején megirtuk, a közoktatásügyi minisztérium néhány héttel ezelőtt rendeletet adott ki, a mely szerint a magyar elemi iskolák első osztályában a tanköteleseket június elsején kell beírni, mert a tanév lején, szeptemberben csak a szláv elemi iskolákba lehet már beírni a tanköteleseket. Ezek az előzetes beiratkozások már befejeződtek, a legjobb helyen azonban olyan meglehetősen eredményes végződtek, amely szomorúan jövendőli, hogy az új tanév hány magyar elemi iskolát itél némaságra.

A Molbörnyékén levő magyar lakosságú községekben elenyésző csekély számmal vették fel a magyar tanköteleseket a magyar elemi iskola első osztályába. Kirívó példája a tanügyi hatóságok eljárásának az, ami Feketicsen történt.

Feketicsen eddig ötszáznál több volt a magyar elemi iskolába járó tanulók száma, a most befejezett előzetes beiratkozás alkalmával azonban csak harminc magyar gyermeket vettek fel a magyar elemi iskola első osztályába, a többi ötszáz tanuló összesen csak a szláv tantervű iskolákba beiratkozhatik be. Hasonló a helyzet Maliidjosen és a többi magyar községekben is, ugyiszóvan mindennütt.

Az elemi iskolákról szóló törvényjavaslatot csak most tárgyalja a parlamenti bizottság és a bizottságnak legutóbbi ülésén — mint a Bácsmegyei Napló jelentette — Pri-bicevićs közoktatásügyi miniszter

bizonyos előzékenységet tanúsított a nemzetiségi elemi oktatásra vonatkozó követelésekkel szemben. De az ellenzéki felszólalásokon túl a vajdasági radikális képviselők is fel akarnak szólítani a törvényjavaslatnak a plénum előtti tárgyalása során a nemzetiségi oktatás érdekében. Ugyanakkor, amikor a miniszter, a kormánypárti és ellenzéki képviselők kívánságára maga is jobb belátásra jut és enyhíti a nemzetiségi elemi oktatást korlátozó rendelkezéseit, éppen a tanügyi hatóságok úgy akarnak maguknak érdekeket szerezni fölöttes hatóságaik előtt, hogy a magyar nemzetiségű tanulók számára lehetetlenné teszik az anyanyelvükön való tanulást.

Vajdasági gazdasági kongresszus Szuboticán

A kiállítással kapcsolatban tarják meg a kongresszust A noviszádi kereskedelmi kamara előkészítő munkálatai

A múlt év novemberében Noviszadon tartott gazdasági kongresszus a szuboticiai delegátusok meghívására elhatározta, hogy az ezidei vajdasági gazdasági kongresszust Szuboticán fogják megtartani.

A szuboticiai Lloyd e határozatra való hivatkozással, karöltve a vajdasági gazdasági kongresszusok állandó bizottságával megkereste a noviszádi kereskedelmi és iparkamarát, hogy közölje az állandó bizottsággal, alkalmasnak találják-e a vajdasági gazdasági kongresszus megtartására az augusztusban rendezendő kiállítás időpontját és ha igen, tegyen javaslatot a kongresszus napirendjének és előadásainak megállapítása iránt.

A noviszádi kereskedelmi kamara szerdán válaszolt a megkeresésre és közölte, hogy a tervbevert időpontot kedvezőnek tartja, egyben megette a napirend és az előadók személye iránti előterjesztését.

A kongresszus bevezetéseképpen

dr. Kosztics Mirkó egyetemi tanár, a noviszádi kereskedelmi és iparkamara főtitkára «A Vajdaság gazdasági jelentősége országos viszonylatban» címmel tudományos előadást tartana. Dr. Grgogovics Czetvo, az Országos Gyáripároszövetség központi titkára a most készülő adóreformról és az ezzel összefüggő aktuális kérdésekről értekezne. Dr. Franges Otto, zagrebi egyetemi tanár az agrár- és védvámjáról tartana előadást. Negyedik előadóként Stojadinovics Miliszláv, a beograd-i Trgovinszki Glasznik főszerkesztője szerepelne, aki a gazdasági körök osztályszervezetének jelentőségével fog foglalkozni előadásában.

Természetesen ez a négy szakelőadás csak a keretét képezne a szuboticiai gazdasági kongresszus napirendjének, amely minden aktuális kérdést fel fog ölelni.

A szuboticiai kongresszus iránt vajdasági körökben nagy érdeklődés mutatkozik.

Küzdelem a népbetegségek ellen

Országos alkoholelles kongresszusok — Faházikók a tüdőbetegek számára

A jugoszláv országos alkoholelles szövetség július 3—4. és 5-én Noviszadon rendezi ifjúsági kongresszusát, amelyre ezideig 700 résztvevő jelentkezett, de a jelentkezők száma bizonyára erősen túl fogja haladni az ezret is.

Az ifjúsági kongresszus résztvevői főleg középiskolai tanulók, akiknek országosnevű orvosprofesszorok és szociológusok szakszerű tudományos és népszerű előadásokat tartanak.

A kongresszus rendezését az országos szövetség sarajevói központja irányítja, míg annak megrendezését dr. Markovics Lázár noviszádi egészségügyi felügyelő és dr. Jajkics Vladan egészségügyi felügyelő előadó vállalták.

A kongresszust a Szokolanum helyiségeiben tartják meg. A megnyitó beszédet dr. Markovics Lázár egészségügyi felügyelő tartja.

Az ifjúsági kongresszus után — előre láthatólag július 6., 7. és 8-án — Beogradban az országos alkoholszövetség a felnőttek számára rendez kongresszust.

A külföldi cserorvosok vajdasági csoportja még a tengercparton van és a tengerparti egészségügyi intézményeket tanulmányozza.

A cserorvosok szerbiai csoportja, — számszerűen hatan — akik közt egy palestinai, egy algéri, egy ázsiai, egy angol és két francia orvos van, pénteken, a 19-én délelőtt 11 órakor Noviszadra érkeznek, és megtekintik az egészségügyi intézményeket és még aznap este visszautaznak Beogradba.

Június 22-án mind a három cserorvoscsoporthoz Zagrebban találkozik és együttesen tekintik meg Zagrebot, Ljubljánát, Maribort és Rogascka-Szlatinát.

A noviszádi egészségügyi felügyelőség a tüdővész elleni küzdelemhez új eszközül — hollandi mintára — favázat, karikákat tolható házikókat fog a szegénysorsu tüdőbetegek részére készíttetni, hogy a betegek családjuk közelében tartózkodhassanak.

A sírvers

Irtá: Baedeker

Egy hölgy látogatott meg, akit személyesen nem, csak látásból ismerem. A csinos nőket az ember, legalább látásból, mind ismeri.

Mély gyászban volt, hosszú fátyvokkal, s a szemén meglátszott a sok sírás.

— Sírversre volna szükségem. — így szólt.

Bár rossz helyen járt nálam, mégis megkérdeztem:

— Kit gyászol?

— Az uramat. Nem tudja? Négy hónapja hogy meghalt.

A szavalatokokba fultak.

— Bocsásson meg, kérem. — mentegette magát szívesen. — Hacsak rá gondolkodok, folynak a könnyeim. Sose fogok megvigasztalódni. A legderékabb, a legjobb és a leggyönyörűbb férfi volt a világon. Azért jöttem önhöz. Csak ön tudna hozzá méltó verset írni.

— Köszönöm a bizalmát, kedves nagyságos asszony, de nem foglalkozom a költészetnek ezzel az ágával.

— Kivételesen megtehetné nekem. Igen jól díjaznám. Nekem azt mondták, hogy az efféléket az egész városban maga írja a legjobbban.

— Rosszul informáltak. Sohase irtam sírverset, sőt egyéb verset se.

A gyászruhás hölgy nem távozott és folytatta:

— Kérem, ez önnek semmi fáradság. Az író leül és néhány perc alatt elkészül egy ilyen kis költeménnyel. Hiszen nem akarom, hogy az olyan

hosszu legyen, mint a Zalán Futása. Csak annyinak kell lenni amennyi ráfér a síremlékre, amely a jövő héten kész lesz. Persze magának látnia kellene azt, hogy tudja, mekkorának szabad lenni a versnek.

— Semmi célja, hogy megtekintsem. Higyje meg, nem tudok verset írni.

Kacsónkáné — így hívták a bánatos özvegyet — tovább ellenkezett: — Szerelmes verset talán nem, mert ahhoz uraságod már nem elég fiatal, de egy sírvers olyan könnyű s inkább is illik az ön tiszteletreméltó korához.

— Ha olyan könnyű, akkor megcsinálja más is. — mondtam sértődötten.

Kissé bántott, hogy a szomorú depikáns nő a szerelemre való minden jogomat elvitatta. — még az ártatlan líráét is.

— Én csak önben bízok. — hízelt a hölgy. — mert jó márkát akarok, s azt hiszem, az Uraságod ismert neve —

— Az nem jöhet tekintetbe. Az ilyen alkalmi rigmusokat a szerző nem szokta szignálni.

— Tudom, de az mégis csak más, ha elmondhatom, hogy a síremlékre vésett gyászverset egy ismert költő egyenesen az én számomra és az ön számomra szerkesztette, mintha —

— De hiszen én egyáltalában nem vagyok költő.

— Hogy mondhat ilyet? Az író, az költő.

— Sokáig tartana, ha bizonyítani akarnám, mennyire téved. E helyett arra kell kérnem: higyjé el, nem vagyok poéta, nem tudok verselni, s

így természetesen sírverselni se.

— Mért nem mondja rövidesen és egyszerűen, hogy nem akar.

— Dehogyan nem akarok! Nem tudok. Nekem is voltak kedves halottaim, s egyiket se bucsuztattam ilyen módon.

— Én pedig nem tudom elképzelni Miskámnak a sírkövét vers nélkül.

— Vieux jeu! Ósdi dolog! Mondjon le az ura emlékének ilyen megörökítéséről. Apollia azt egyébb módon: hűséges ráemlékezéssel.

— Csakhogy én régiszabású nő vagyok. Ragaszkodom a hagyományokhoz s az ősi szokáshoz. A boldogult uram sírvers alatt fog pihenni. Máskülönben talán nem is volna nyugalma a sírban s nekem az ágyban. Ugy-e megcsinálja, amire kérttem?

Erélyesen intettem, hogy: nem. S ő szemrehányóan mondta:

— Keservesen csalódtam Önben, tisztelt író ur. Nekem azt mondták, hogy ön udvarias és előzékeny ember, aki szívesen tesz szolgálatokat az embertársainak, s főleg fiatal nőknek. És én tisztelegesen meg is fiztettem volna a fáradságát...

— Erről a jutalomról le kell mondanom, s mivel maga nem tud lemondani a sírversről, azt tanácsolom, forduljon tehetséges fiatal író-társamhoz, Maróti Aladárhoz, aki tud verset írni s talán vállalja a megtisztelő megbízást.

— Jó költő az?

— Azt majd az irodalomtörténet dönti el. Ő és még néhányan annak tartják. És tudja, egészen nyíltan szólva, ha az embernek sírversre van szüksége, nem muszáj azt éppen

Petőfinél vagy Byron-nál rendelni meg.

Néhány hónap mulva találkoztam Kacsónkánéval az utcán. Már nem gyászolt, sőt modernül (ami annyit jelent, hogy: izgatón) volt öltözve, és igen derűlten mosolygott, amikor meglátott.

— Megvan a sírvers? — kérdeztem.

— Nincs. — felelte a hölgy. Aladár lebeszélte róla.

— Aladár?

— Nos, igen. Maróti Aladár, aki mindenben igazat adott Önnek. Ő is azt mondta, hogy a költészetnek ez az ága már divatiát multa, s emel-fogva csak azt vésettük a sírköre: emelte vigasztalhatatlan özvegye. De azért nagyon hálás vagyok Önnek, hogy hozzá utasított. Megszereztük egymást s a múlt héten egybekeltünk. Nagyon boldog vagyok, és sose fogom elfelejteni, hogy ezt a boldogságot önnek köszönhetem. Engedje meg, hogy a barátomnak, a jótevőmnek tekintsem.

Megengedtem neki.

Igy szerez az ember barátokat

Aztán hosszú ideig nem láttam a szép nőt. De mikor tegnap szembe jött velem az utcán, elfordította a fejét, hogy ne kelljen köszönnie.

Kíváncsi voltam, hogy mi lelte, s addig jártam utána, amíg megtudtam, hogy az érdekes házaspár fél-évi házasság után elvált.

Igy szerez az ember ellenségeket!

Talán mégis hibát követtem el, hogy nem irtam meg azt a sírverset...

KISEBBSÉGI ÉLET

•••

Jókai-uccának keresztelték el Pozsonyban a régi Szel-utcat. Az átkeresztelést maga a városi tanács javasolta a közgyűlésnek, amely hosszabb vita után elfogadta a javaslatot. A közgyűlésen egyedül Maszár Ágost szociáldemokrata ellenezte az átkeresztelést azt feltegetvén, hogy a nagy magyar író iránti hódolat azt követeli, hogy egy nagy teret, vagy egy szép belvárosi utcát nevezzenek el róla, ne pedig egy szűk külvárosi utat, amely olyan penetráns és piszkos, hogy ember csak félve mer átmenni rajta. A tanács nevében Molec polgármester helyettes válaszolt Maszárnak és kijelentette, hogy a város vezetősége azért ragaszkodik a Szel-utcahoz, mert a nagy magyar író diákkorában az utca egyik házában lakott. Az átkeresztelést, amelyet a közgyűlés nagy többséggel szavazott meg már végre is hajtott a városi tanács.

*

Nyugdíjazás nélkül még a mult évben számos magyar bírót felfüggesztett állásból a román igazságügyminiszter. Az elbocsátás okául a legtöbb esetben azt hozták föl, hogy az állásuktól megfosztott bírók hatásköréhez tartozó ügyeknél szabálytalanságokat fedeztek fel. Ennek ellenére azonban rendszeres vizsgálatot egyetlenegy esetben sem vezettek be. A rendelkezési állományba helyezett bírók közül néhányan kérvénnyel fordultak az igazságügyminiszterhez abban az irányban, hogy legalább a törvény szerint előírt szokásos fegyelmi eljárást folytassák le ellenük, mert így a vád csak üres gyanúokra támaszkodik. Az erdélyi magyar lapok értesülése szerint a kérés alapján az igazságügyminiszter sérelmes rendeltét oda módosította, hogy az elbocsátott bírók közül néhányat áthelyezéssel kapcsolatban egy leirattal visszahelyezte állásukba. A visszahelyezett bírók rendelkezési állományba való helyezésük napjáiig visszamenőleg meg fogják kapni összes járandóságukat is.

*

A szlovenszkoí Kazinczy-lársaság, mint ismeretes, nemrégiben értékes ajándékot kapott. Körmeny-Ekes Lajos magyar képviselő a társaságnak ajándékozta kassai villáját azzal a rendelkezéssel, hogy a szerény anyagi viszonyok között élő magyar írók és művészek számára nyaralásra és üdülésre alkalmas otthont létesítsenek. Az üresen álló villa berendezése végett a Kazinczy-társaság elnöksége gyűjtést szándékozott indítani Szlovenszkon, de a szlovenszkoí teljhatalmu minisztérium 5839—25 számú határozatával a napokban minden indokolás nélkül elutasította az engedély iránt benyújtott kérelmet. A teljhatalmu miniszter eljárása nagy megdöbbenést keltett a szlovenszkoí magyarság körében, mert a kisebbségi szerződés a leg-határozottabban biztosítja a nemzetiségeknek azt a jogát, hogy saját költségükön jótékonyasági, vallási, vagy szociális intézményeket létesítsenek.

*

Az iskolajavaslatot visszavonta ugyan Anghelcsu, az inspektorjai és revidentjai azonban, érdemszerzés céljából máris úgy munkálkodnak Erdélyben mintha ez az inkvizíciós javaslat már szentesítést nyert volna. Az erdélyi inspektorok egyike például — mint a kolozsvári lapok írják — az egyik felekezeti főhatóságnak husz napi határidőt tűzött ki, hogy példás büntetést szabjon ki több felekezeti középiskolai tanárra, mivel szorosabb írói barátságot tartanak fenn egy magyar hírlapíróval, aki az inspektor izlésével elleukozt szellemben ír cikkeket magyar lapokba; eljárásról pedig a főhatóság husz nap alatt tegyen az inspektor urnak jelentést. Egyes revidentok másfelől a tanács záró vizsgálatok idejét, módosztatit s külső ünnepélyességüket a lehét törvényjavaslat szellemében és utmutatása szerint szabják meg. Némelyikük közvetlenül az iskolák igazgatóihoz intézik ukázaikat:

az iskolafentartóval szóba sem állanak; mások egy-egy egész egyházmegyére nézve rendelkeznek a legegyszerűbb hivatalos udvariasságot mellőző formában.

A ruszinok a legközelebbi napokban

kongresszust tartanak Munkácson, amelyen ki fogják mondani, hogy ragaszkodnak Ruszinszkó teljes autonómiájához. A kongresszuson közel kétezer delegátus fog résztvenni, akiket Munkácson ünnepélyesen fogadnak.

Vasuti katasztrófa — harmincöt halottal

Német kirándulók vonatát Amerikában lesodorta a vihar a töltésről

Newyorkból jelentik: Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt Hackertownban. Egy tíz kocsiból álló személyvonat, amely Newyork felé igyekezett a heves viharban kialsiklott és lezuhant a magas töltésről. A vonat utasait, akik túlnyomó részben hazatérő német kirándulók voltak, az összetört kocsik maguk alá temették. A nyomban megkezdett mentési akció csak nagy nehézséggel haladhatott előre, mert a rettenetes viharban ugyszólván lehetetlen volt a romok eltakarítása. Az eddigi megállapítás szerint a

katasztrófa következtében harmincnyolc ember halt meg, ebből husz asszony és negyvenöt súlyosan megsebesült. Hét vasutas kivételével az áldozatok valamennyien németek, akik a mult hónapban hajóztak ki Amerikába, hogy végigjárják az Egyesült-Államok nevezetesebb városait.

A washingtoni német követ megjelent a katasztrófa színhelyén és jelen volt az áldozatok agnoszkálásánál. A halottak közt van egy berlini gyáros és felesége, akik nuszton voltak Amerikában.

Briand föltételei

Francia szerződéses sérthetlensége, a német határok véglegesége, Németország belépése a Népszövetségbe

Párisból jelentik: Rómából megérkezett az olasz kormány jegyzéke, a német garanciapaktumra vonatkozólag. Olaszország közli, hogy elvben hozzájárul a paktumhoz, de még nem körvonalazhatja felfogását, mert egyelőre csak általános természetű tárgyalásokról van szó.

Berlini jeletés szerint eredetileg az volt a terv, hogy a francia nagykövet részéről átnyújtott, a biztonsági kérdésre vonatkozó jegyzéket csütörtökön hozzák nyilvánosságra. Mint most a Wolff-iroda jelenti, az érdekelt kormányok utólag abban egyeztek meg, hogy a jegyzék közzététele péntek reggel történik meg.

Mint Prágából jelentik, a Prager Presse, Benes lapja jelenti Párisból,

hogy Briand a német biztonsági paktum elfogadását a következő három föltételhez kötötte:

1. Ha Németország megsérti a Franciaország és más hatalmak között fennálló szerződést, Franciaország a semleges zónában akciót kezdhet, hogy Németországra nyomást gyakoroljon, amely akciót nem szabad támadásnak minősíteni.

2. Ha Németország megkísérli a fennálló határok megváltoztatását, Franciaországnak joga van megfelelő intézkedéseket tenni. E föltett kísérletek közé tartozik Ausztriának a német birodalomhoz való csatolása is.

3. Németország lép a Népszövetségbe.

A subotici tanács elhatározta a hajdujárás bérlok visszahelyezését

A bérlok panaszt emeltek a tanácsnál és a belügyminiszternél a rendőrség ellen

A subotici városi tanács szerdán délelőtt tartott ülésén foglalkozott a hajdujárás és környéki bérletföldek ügyében hozott miniszteri döntéssel, amelynek értelmében a parcellák a régi bérloket illetik meg. A tanácsülés tartama alatt megjelent a városi tanács előtt a bérlok küldöttsége, amely kérte, hogy a miniszterium határozatát minél előbb hajtassák végre. A küldöttség szócsoka elpanaszolta, hogy a földet elfoglaló optalók pressziót gyakorolnak a régi bérlokre és követelik, hogy a bérlok saját földüket felesbe műveljék meg az optalók számára. Ehhez a fellépéshez a küldöttség szerint rendőri asszisztenciát is igénybe vesznek és a rendőrség közegei megfenyegették a bérloket, sőt egy Szell nevű bérloket tetleg is bántalmazták. A küldöttség panaszait a tanács megdöbbenéssel vette tudomásul.

Malagurszki polgármester válaszolt a küldöttségnek és kijelentette, hogy a város az agrárreform-miniszterium rendeletét végre hajtani. Közölte a polgármester a miniszteri döntés tartalmát, hogy az optalókat nem lehet ebben az évben birtokba helyezni tekinteni, hanem a birtokbehelyezésről az agrárrevizióbizottság esetleges jóváhagyása után is csak a jövő gazdasági évben lehet szó. Végül a pol-

gármester felhívta a huszonöt éves bérletek bérloi közül azokat, akik még nem fizették be az ezévi haszonbért, hogy azt minél előbb fizessék be a város pénztárába. A küldöttség távozása után a városi tanács elhatározta, hogy megbizja a rendőrséget a miniszteri rendelet végrehajtásával. A rendőrség csütörtökön száll ki a hajdujárás földekre.

A hajdujárás bérlok panaszaival kapcsolatban egyébként mint értesülünk, dr. Pleszkovics Lukács nemzetgyűlési képviselő, a bérlok ügyvédi távirati feljelentést tett a belügyminiszternél a subotici rendőrség ellen. A feljelentés elmondja, hogy Csupurdi rendőrfelügyelő vasárnap két rendőrral és optánsokkal sorrajárta a régi bérloket, akiket igyekezett presszionálni föltételeinek elfogadására. Csupurdiját a feljelentés azzal vádolja, hogy megfenyegette a bérloket, ha nem engedelmesskednek, a földigénylők éjjel megtámadják és lemészárolják őket. Ezenkívül kommunistáknak és magyar kémeknek nevezte a bérloket, akik közül egyet tetleg bántalmazott.

Panaszt emel dr. Pleszkovics amiatt is, hogy a rendőrfelügyelőt igaztással vádolja. Elmondja végül, hogy az optalók számára, akik a rigyicai Lolok-féle birtok felszabadi-

tása folytán váltak földnélküliekké, a szabályzatok szerint csak a szombori agrár-zaiednica területén lehetett volna új földet adni, nem pedig Szuboticán és különösen nem a hajdujárás szőlóket és gyümölcsösöket, amelyeket a törvény mentesít az agrárreform alól.

Dr. Pleszkovics Lukács főleg azért kéri a belügyminiszterium intézkedését, mert attól lehet tartani, hogy a rendőrségnek a régi bérlok visszahelyezésére irányuló kísérlete ellenállással fog találkozni.

Konstantinápolyban monarchista összeesküvést lepleztek le

Hatvan előkelő szultánhű katonatisztot és magasállású tisztviselőt letartóztattak

Bécsből jelentik: A Neue Freie Presse jelenti Konstantinápolyból, hogy ott hatvan embert tartóztattak le, akik valamennyien a régi rezsim volt magasrangú tisztviselői és katonatisztjei. A letartóztatottak monarchista puccsot akartak végrehajtani. Konstantinápolyban monarchista központ működött, amely az egész török birodalomban a mai rezsim megbuktatása és a dinasztia visszatartása érdekében agított. A monarchisták jelöltje azonban nem Abdul Medsid, akit a legutóbbi nemzetgyűlés kalifává választott, hanem Mehmed Vahid Eddin szultán, aki rövid uralkodása alatt alkotmányellenes politikát folytatott, az angolokkal paktumot kötött, végül pedig a Musztafa Kemal pasa ellen vívott harc kudarca után egy angol cirkálón menekülni volt kénytelen. Az összeesküvők főleg vallásos jelszavakkal dolgoztak.

A konstantinápolyi távirat hangsúlyozza, hogy az összeesküvésnek nem tulajdonítanak különösebb fontosságot és a kormány továbbra is ura a helyzetnek.

Wolff házikezelésbe vette A Népet

Szerdán új szerkesztőség vette át a fajvédő lap irányítását

Budapestről jelentik: Már hosszú hetek óta vajudik A Nép című fajvédő napilap. A másik fajvédő lapot, a Szózat-ot tudvalevőleg Klebelsberg kultuszminiszter mentette meg az anyagi csődtől. Szó volt arról is, hogy A Nép-et is a kultuszminiszterium fogja szanálni, a legutolsó időkben pedig határozott tárgyalások folytak arról, hogy a Magyarországi című lap megveszi A Nép címét. Hétfőn azután hirtelen megszakadtak a tárgyalások, mert Wolff Károly, A Nép egyik tulajdonosa kijelentette, hogy nem eladó A Nép.

Ugy tudják, hogy Wolff Károlyt hátsági szempontok vezették, mikor erre az álláspontra helyezkedett. Wolff ugyanis presztizskérdésnek tekinti, hogy neki lapja legyen. Wolff Károly elhatározta, hogy pártjával, a Keresztény Gazdasági Párttal házikezelésbe veteti A Népet.

A változást szerdán hajtották végre a lapnál. Kedden még a régi garnitúra szerkesztette A Népet és úgy a munkatársak, mint maga Anka János szerkesztő is csak közvetlenül lapzárta előtt tudta meg, hogy szerdától kezdve új szerkesztőség irányítja a lapot. Bosszúból még Anka János elhelyezett néhány a kormányra nézve kellemetlen hírt és főképen kiabáló címeket és ezzel Ankaék uralma végét ért.

Béárd Ágoston főszerkesztő vezetésével azonnal Ernst Sándor fogja A Népet irányítani és Saly Dezső, a Nemzeti Újság segédszerkesztője lesz Anka utóda.

CIRKUSZ

•••

Ford

— Angol eredetiből —

A világhírű Ford-művek vezérképviselője felkért arra, hogy megfelelő honorárium ellenében (— soronkint tíz dollárért —) írjak egy-két vidám és újszerű reklám-történetképet a Ford-féle autók népszerűsítésére. A kilátás-bahelyezett tiszteletdíj amerikai méretei természetesen megtették hatásukat és noha egyébként lusta állat vagyok, nem haboztam egyetlen pillanatig sem, hanem azonnal nekiültem és nem is egy-két, hanem mindjárt három reklám-elbeszélést is szerkesztettem, amelyek, ha vidámnak nem is, de e nemből feltétlenül újszerűeknek ígérkeznek és rendkívül alkalmasak a Ford-autók népszerűsítésére.

Az aranyzivű Ford

Henry Fordról, a hatalmas gyártépel-duszdag tulajdonosáról köztudomású, hogy rendkívül melegszívű emberbarát, aki soha el nem megy egy koldus mellett anélkül, hogy néhány barátságos szót ne váltana vele és meg ne kérdezné tőle: na hogy van, hogy van? Egy szép napon az öreg Henry kapott egy kusza ákombakombból összerótt címzésű levelet. Felbontotta, hát másfél dollár esett ki belőle, meg néhány sor írás, amit Tom Hughes kilenc éves tanuló intézett az automobil-gyároshoz, hogy küldjön neki ezért a pénzért egy szép autót. Ford nagyot nevetett, de mert van benne humor, na és mert aranyból van a szíve, rögtön diktált egy válaszlevelet a kis diáknak, hogy holnapután délelőtt tíz órakor jöjjen ki a gyárba, ott átveheti az autót — a másfél dollárjéért. Egyben intézkedett, hogy a vállalat reklámfőnöke gondoskodjon arról, hogy a jóízű kis történetről az amerikai sajtó vezető lapjai tudomást szerezzenek. (— soronkint tíz dollárért —) sőt esetleg tudósítóját is kiküldjék a szokatlan automobil-vásárhoz.

A jelzett időpontban megjelentek Ford irodájában a riporterek, akik ott találtak egy aranyzóke haju, kékszemű fiúcskát, aki az izgalomtól piros arccal, de teljes komolysággal várta, hogy Henry Ford perfektuálja a levélbeli megállapodást. Ford pontban tíz órakor mosolyogva kézenfogta legifjabb üzletfelét és személyesen levitte a raktárba, ahol végigvezette az ott elhelyezett néhány száz különböző típusú autót előt. Amikor a kis vevő valamennyi autót végigmustrálta, Ford barackot nyomott a fejére és így szólt hozzá:

— Na fiacskám, bármelyiket kiválaszthatod magadnak!

Megható pillanat. Az újságírók buzgón jegyezték. Aztán megszólalt a kilenc éves Tom Hughes:

— Tudja mit, bácsi, — mondta — inkább adja vissza a másfél dollárt.

Mr. Hirkopf kocsija

Mr. Edward Hirkopf selyemgyári munkás vett a télen egy Ford-kocsit hatvan dollárért. Áprilisban elbocsátották állásából és mert nem tudott hamarjában alkalmazást kapni, apróhirdetést tett közzé a lapokban, hogy alig használt, jó karban tartott négyüléses Ford-autója ötven dollárért eladó. Az apróhirdetésre nem jelentkezett senki. Mr. Hirkopf erre újabb hirdetést adott le és ezúttal már negyven dollárért kínálta az autót. A kutya se jelentkezett. Mit tehetett erre Mr. Hirkopf? Leszállította igényeit harminc dollárra. Semmi hatás. Aztán huszszal kísérletezett. Nem akadt vevő. Odaadom tízért is! — gondolta elkeseredve Mr. Hirkopf, mert már haragudott az autójára és méla dühhél feladta az apróhirdetést. Azonban az autót még ezen az okkázión sem kellett senkinek...

Hirkopf erre fogta magát és mérgében a következő apróhirdetést jelentette meg a lapokban: »Holnap reggel öt órakor kiállítok egy alighasznált, jó karban

lévő négyüléses Ford-autót a Broadway és a 87-ik ucca sarkára. Bárki elviheti.« Reggel öt órakor Hirkopf csakugyan ki is vezette autóját az apróhirdetésben említett uccasrokra és otthagya. Reggel kilenckor, amikor visszament ellenőrizni, hogy elvitték-e már, másik négyüléses Ford-autó sorakozott az övé mellett.

Az abszolút hallás

Egy párisi társaságban arról vitatkoztak, hogy van-e abszolút hallás.

— Hogyne volna, — mondotta egy gépészmérnök.

— Ön tudtommal nem zenész, — jegyezte meg egy hölgy.

— De abszolút hallásom van, — válaszolta a mérnök. — Tessék kinyitni az ablakot és én anélkül, hogy kinéznék az uccára, meg fogom mondani a lent robogó autókról, hogy milyen gyártmányúak.

A társaság nagy örömmel fogadta az érdekes kísérletet. Kinyitották az ablakot, a mérnök leült az ajtó mellé, egy ur pedig elhelyezkedett az ablaknál. Aztán siri csöndben vártak, amíg egy autó befordult az uccába.

— Mercedes, — mondotta a mérnök a fal felé fordulva.

Az ellenőrzéssel megbízott fiatalember kihajolt az ablakon.

— Csakugyan Mercedes, — állapította meg a többiek nagy meglepődésére.

Tovább vártak. Autórobogás. A gépészmérnök megszólalt:

— Renault.

— Stimt, — konstataulta az ellenőr.

Igy ment tovább is.

— Benz.

— Igen.

— Lancia Lambda.

— Tényleg.

— Rolls Royce.

— Ugyvan.

— Citroen.

— Csakugyan, — szölt a már említett fiatalember az ablakon kipillantva.

Rövid szünet következett.

— Ford, — mondotta a mérnök.

Az ellenőr kinézett az uccára, aztán egészen megrökönyödve így szólt:

— Tévedés. Nincs az uccán autó.

— Lehetetlen, — mondta zavartan a mérnök és az ablakhoz szaladt.

Az ellenőrzéssel megbízott ifjú azonban igazat mondott. Híre-hamva sem volt a közelben autóbilnak.

— Nem tesz semmit, — vette védelmébe a házasszony a mérnököt — hallucinált.

— Autósuggesztő, — jegyezte meg valaki.

A gépészmérnök azonban csóválta a fejét:

— Nem lehet... az én fülem nem csal. Talán az udvarban van egy Ford-kocsi...

Az önkéntes ellenőr kiment az előszobába, ahonnan derült ábrázattal tért néhány pillanat múlva vissza.

— Megvan a tévedés oka — mondotta.

— Nos? — kérdezték a vendégek.

— Az egyik mellékhelyiségben valaki meghuzta a fogantyút.

Ford. dió

Külföldön vásárolnak búzát a jugoszlávai gabonakereskedők

Pozsonyban olcsóbb az új buza, mint a Vajdaságban
A tavalyinál jobb minőségű lesz az új termés

Két héttel az aratás megkezdése előtt állunk, amely időpontban más esztendőben már élénk üzlet szokott kifejlődni az új búzában. Néhány héttel ezelőtt már jöttek is létre zöldeladások, az idén azonban a dinár rohamos emelkedése miatt csaknem teljesen megszűntek a buza-üzletek, mert a valutajárvulás óvatosságra kényszeríti a kereskedőket, akik ennek következtében várakozó állápontra helyezkednek.

A középeurópai termelőállamokból mindenünnen kedvező terméjelentések érkeznek, kivéve Magyarországot, ahol különösen Budapest környékén gyenge termésre van kilátás. Bulgáriában és Romániában jó termésre számítanak, úgyhogy a román kormány, amely a tavalyi rossz aratási eredmény miatt még kenyértelen napokat volt kénytelen elrendelni, most újra szabaddá tette a román búzának a kivitelét.

Jugoszláviában az ország minden részéből kedvező terméjelentések érkeznek és általában jó közepes termésre számítanak. A bőséges csapadék elősegítette a buza szemképződését, úgyhogy minőség tekintetében az idei buza jobb lesz a tavalyinál. A kedvező terméskilátások ellenére azonban a buza ára nálunk újból magasan a világparitás fölé emelkedett, részben éppen a dinár emelkedése miatt, úgyhogy a kereskedőkre nézve előnyösebb, ha külföldön fedezik szükségleteiket. Az új buza ára ugyan a kezdő 360 dinárról már 325 dinárig esett vissza, azonban még mindig nem versenyképes a csehszlovákiai búzával sem. A csehszlovákiai tőzsdéken ugyanis 200 cseh koronáért kínálnak új búzát, az Pozsony, ami 340 dináros ottani árnak, — a vám és hajószállítási költségek levonásával pedig 290 dináros árnak felel meg a jugoszlávai hajóállomás. Emiatt

exportőrjeink a belföldi vásárlásaik helyett a csehszlovák búzát vásárolják és kötelesséiket ilyen módon arbitrázs üzletekkel borjoltják le. Természetes, hogy belföldi új búzában csaknem teljesen megszűnt az üzlet, bár a termelők részéről erős kínálat nyilvánul meg és bizonyosra vehető, hogy az európai jó termés és a dinár drágulásának hatása alatt hamarosan még nagyobb esés fog bekövetkezni az új buza árában.

Az óbuza ára, — éppen az aratás közeledése és az új buza olcsóbbodása miatt, — szintén lefelé tendál, azonban belföldi készletek nem kerülnek piacra. Minden jel arra mutat, hogy a gazdák visszatartják készleteiket, mert az 500 dináron aluli árakat alacsonynak tartják, ilyen árat pedig már nem lehet buzáért elérni. Nem hihető ugyanis, hogy a készletek kiapadása lenne a belföldi búzakinálat elmaradásának oka, hiszen a középeurópai államok közül a múlt évben Jugoszláviának volt a legkedvezőbb buza-termése. A belföldi kínálat hiánya miatt a jugoszlávai málmok külföldről kénytelenek a napi szükséglet fedezésére búzát importálni és Magyarországon vásárolnak, bár nemrég még fölünk szállítottak a budapesti málmok számára is búzát. A magyar buza ára 445 dinár az Röske határállomás. Ezenkívül ismét vásárolnak amerikai búzát is, amely a dinár emelkedése folytán versenyképes lett a jugoszlávai piacon is. Ezek a vásárlások azonban, — mint már említettük, — csak a napi szükséglet mértékének megfelelően történnek, egyébként a kereskedők a vételekben erősen tartózkodnak, annál is inkább, mert a buza külföldi árszintjét és a dinár további emelkedését várják, úgyhogy ennek hatása alatt a buza további lényeges olcsóbbodását elkerülhetetlennek tartják.

Halálos fürdés

Egy kereskedősegéd belefulladt a Pálcsi-tóba

A Pálcsi-tónak megvan az idei nyári első áldozata, Jakovljević Milán huszonegy éves kereskedősegéd személyében, aki szerdán délelőtt fürdés közben eltűnt a hullámokban.

Jakovljević Milán szegedi születésű fiatalember, a szubotical Arackl és Mamuzsics cég alkalmazottja szerdán délelőtt a strandon fürdött. Kilenc órakor azt mondta ismerőseinek, hogy átuszik a tulsó partra és megkérdezte a strandfürdőmesterétől, milyen mély a víz a nádasnál. A fürdőmester figyelmeztette, hogy veszélyes a vállalkozása. Jakovljević mégis megpróbálta, hogy a tavat átussza. Az út nagy részét már meg is tette és már csak körülbelül hatvan méterre volt a tulsó parttól, amikor segítségért kiáltott. A part mentén fekvő szállás béresei hallották is a kiáltásokat, de látták, hogy a fiatalember előtt kis távolságra egy nő uszik és azt gondolták, hogy a nőnek kiált valakit. Rövid ideig még látták Jakovljevićet a víz felszínén, később azonban eltűnt a hullámokban.

Délben, amikor a strandon látták, hogy a fiatalember nem tért még vissza, a fürdőmester csónakon utána ment, de a hullámok miatt a tó közepénél nem tudott tovább jutni. Csak délután három órakor ment át Jaramazović fürdőgazgató a tulsó partra, azonban Jakovljevićnek nyomát sem találta, úgy, hogy bizonyos, hogy a fiatalember belefulladt a tóba. A nádas környékére halászokat küldtek a holttest felkutatására, de azt az esti órákig még nem találták meg.

Jogerős lett

Dobó Szilveszter fölmentése

A cserenkai vasutasok tolvaj-szövetkezője

A noviszedi semmitűzők tárgyalásai

Kolmann János noviszedi születésű, cserenkai vasuti raktárnok 1923 márciusában a cserenkai vasuti állomáson nyitott vasuti kocsiából 23 kiló sajtot, 10 kiló zöldséget, megszámlálhatatlan mennyiségű likőrt, cikót, fűszerárut és ugyanazon év augusztusában két bordó vrsaci bort, két métermáza cukrot és egyéb feladott árucikkeket lopott.

Ezenkívül Opermann Mihály, Opermann Lajos, Fischer Raimond, Karius Lajos és Siegel Lajos 1923 nyarán Kolmann János raktárnok beleegyezésével a cserenkai állomáson többször fát lopnak és a Kolmann által lopott dolgokat jóval áron alul megvásárolták. Uffholz Károlyt az ügyesség miatt vádolta, hogy lopott bort fogadott el.

A sombori törvényszék 1924. április 16-án Kolmann két évi fegyházra, Opermann Mihályt három havi, Opermann Lajost négy havi, Fischer Raimondot négy havi, Siegelt egy havi és Uffholz Károlyt egy napi elzárásra ítélte.

A noviszedi felelőtleni bíróság 1924 november 19-án Uffholzot felmentette, különben az előzők ítéletét helyben hagyta. A semmitűzők a szerdai tárgyaláson a beadott semmiségi panaszokat elutasította.

Dobó Szilveszter királybalmi földbírók és fiát, Dobó Imrét a noviszedi ügyesség kénközzel vádolta, mert érintkezést tartottak fenn Egert kapitánnyal és Vratarics Jánossal, a szegedi katonai kémiroda vezetőivel, akikhez Dobóék gyakran Szegedre utaztak és Vratarics ismételt megszállt a lakásukon.

A noviszedi törvényszék 1924 május 31-én mindkettőjüket felmentette a vád alól és a felmentő ítéletet a tábla is helybenhagyta. A semmitűzők szerdán elvetette a főügyesség által bejelentett semmiségi panaszokat.

Beniczky a fogházban tárgyalta Vázsonyival

Bethlen István a magyar kormányzónál
Ki fogják hallgatni Beniczky tanuit

Budapestről jelentik: Bethlen István gróf miniszterelnök a nemzetgyűlés keddi esti ülésén elmondott beszéde után, amelyben megvédte a kormányzót, szerdán délelőtt megjelent Horthy kormányzónál Gödöllőn kihallgatáson. A politikai közvélemény előtt ezután már tisztán áll Bethlen taktikája, amelyvel Genfből való hazaérkezése után három napig halasztotta azt, hogy a kormányzónál kihallgatásra jelentkezzen. Más esetekben a nemzetközi konferenciákról hazaérkező miniszterelnök első sorban a kormányzónak tett jelentést a külföldön elért eredményekről és csak azután referált a nemzetgyűlésnek. A mostani esetben azonban Bethlen nem akart addig a kormányzó előtt audiencián megjelenni, amíg nem oszlatja el azt a kedvezőtlen atmoszférát, amit közel két hetes hallgatásával teremtett. Bethlen nem akarta magát bizonyos kellemetlen lehetőségeknek kiténi és ezért halasztotta a kormányzónál való megjelenést parlamenti beszédének elmondásáig. Így a maga részére sokkal előnyösebb körülmények között jelenhetett meg Bethlen a kormányzó előtt és hogy számításában nem csalódott, azt bizonyítja az audiencia barátságos lefolyása is. Bethlen miniszterelnök részletesen referált Horthy kormányzónak a genfi tárgyalásokról és a belpolitikai helyzetről, majd a kihallgatás után a kormányzó magánál tartotta ebédet Bethlent.

Megldézik a Somogyi-ügy politikus-tanuit

Csáky Károly honvédelmi miniszter egyik szerdai estilap munkatársa előtt kijelentette, hogy a Somogyi-Bacsó-gyilkosság ügyében megindult új vizsgálat során a katonai ügyészség tanuvalomlásra meg fogja idézni mindazokat a képviselőket és a parlamenten kívül álló személyeket is, akik a nemzetgyűlésen vagy másutt hangoztatták, hogy adalék vannak a gyilkosságra vonatkozólag. Ha ezek a képviselők a hadbíró előtt nem hajlandók vallani — mondotta Csáky honvédelmi miniszter — úgy a közvélemény látni fogja, hogy mit értek nagyhangú nyilatkozataik és az esetben, ha a vallomást megtagadják, bünpártolást követnek el. Hangsúlyozta még a miniszter, hogy a katonai ügyészség ki fogja hallgatni azokat a tanukat is, akikre Beniczky vallomásaiban hivatkozik.

Beniczky és Vázsonyi tanácskozásai

Budapestről jelentik: Beniczky Ödön tanuvalomásának érdekes jelleményei következtek be. Beniczky kedden reggel fejezte be egy ügyéből kifolyó kétheti fogházbüntetésének kitöltését, s mint-hogy időközben vallomásának közzététele folytán kormányzósértésért hivatalos titok megszegéséért újabb bünvádi eljárás indult ellene, ennek során pedig úgy a vizsgálóbíró, mint a vádtanács elrendelte vele szemben a vizsgálati fogházat, azt kérte, ha már ugyis letartóztatásban van, hadd kezdhesse meg ugyancsak egyéb ügyekből reá kirótt nyolc napl államfogházi büntetésének kitöltését. Kérésének eleget is tettek. Beniczky tehát ezidőszent nyolc napl államfogházbüntetését tölti ki.

Annak a kormánynyilatkozatnak értelmében, mely szerint a honvédelmi miniszter a Somogyi-Bacsó-gyilkosság ügyében új nyomozást rendelt el olyképp, hogy ennek a nyomozásnak feladata Beniczky vallomásaiban felhozott adatok kivizsgálása s az ott felemlített tanuk kihallgatása is — szerdán történt az első pozitív lépés. Földes Andor hadbíró, aki a Somogyi-Bacsó-gyilkosság új nyomozás vezetésével van megbízva, szerdán délelőtt megjelent a Markó-uccai ügyészségi fogházban azzal, hogy Beniczkyt ki akarja újra hallgatni. Beniczkyt nyomban a fogházügyész szóbaírába kísérték, ott Földes alezredes-tadbíró meg akarta kezdeni Beniczky

kihallgatását. Beniczky a honvédelmi ügyész első kérdésére kijelentette, hogy ő már a Somogyi-Bacsó-ügyben tett vallomást és

nem óhajt újabb vallomást tenni,

mert amiatt, hogy a Somogyi-Bacsó-ügyben eddig is vallomást tett, letartóztatott. Hivatkozott arra, hogy a maga kárára a perrendtartás szerint a tanu nem köteles vallani és ezzel a tanuvalomási mentességgel annál is inkább óhajt élni, mert vallomásával másokat is abba a helyzetbe sodorhat, amelyben most ő van.

Földes alezredes-hadbíró figyelmeztette arra, hogy a hadbíroságnak a vallomást megtagadó tanuval szemben retorziók állanak rendelkezésére.

Beniczky ekkor azt az óhajtást terjesztette elő, hogy jogi felvilágosításokat szeretne kérni álláspontjára vonatkozóan Vázsonyi Vilmostól. Földes Andor alezredes-hadbíró közölte Vázsonyival Beniczky kérését, aki a felkérés alapján megjelent a Markó-uccai fogház ügyészi szobájában s ott megadta Beniczkynek a szükséges jogi felvilágosításokat.

Vázsonyi felvilágosításai után Beniczky Ödön kijelentette, hogy fentartja álláspontját és addig, amíg le van tartóztatva, nem hajlandó újabb tanuvalomást tenni, annál kevésbé, mert nem akar másokat is a magához hasonló helyzetbe hozni.

Földes alezredes-hadbíró az újabb tanuvalomás megtagadásáról jegyzőkönyvet vett fel.

Beniczky Ödön nyilatkozata

Beniczky Ödön az ügyészség engedélyével szerdán nyilatkozatot küldött a lapoknak. A nyilatkozatban Beniczky a következőket jelenti ki:

— Csak most értesültem arról, hogy egyes lapokban közlemények jelentek meg, melyek szerint a Somogyi-Bacsó-ügyben tett vallomásomat Az Újság-gal egyidőben külföldi lapok is leközlötték. Kijelentem, hogy vallomásomat közzététele előtt rajtam kívül senki sem ismerte és azt kizárólag Az Újság című lapnak adtam át, hogy hozza nyilvánosságra.

Aklóba lépnek a legitimisták

A legitimista csoport, amely ugylát-szik nem tudott megegyezni Bethlenékkel, a legközelebbi napokban állást foglal a Beniczky-ügyben és azok a legitimista vezérek, akikre Beniczky, mint tanukra hivatkozott, a parlamentben nyilatkozni fognak a slótoki látogatásról. A legitimisták készülő akciójáról Friedrich István a következőket mondotta az egyik budapesti lap munkatársának:

— A legitimista csoport elhatározta, hogy állást foglal a Beniczky-ügyben, mert föltétlen tisztázandónak tartja a Somogyi-Bacsó-gyilkosságot. A parlament legközelebbi ülésén fel fog szólni Andrássy Gyula gróf és kifejtji véleményét ebben a fontos kérdésben. A parlamenti felszólalást megelőzően Apponyi Albert gróf vezetésével egy legitimista küldöttség fogja felkeresni Bethlen István miniszterelnököt, tegye lehetővé, hogy a legitimisták a parlament ülésén leszögezhessék álláspontjukat.

Vihar a magyar nemzetgyűlésen

A nemzetgyűlés szerdai ülésén folytatták a választójogi törvényjavaslat tárgyalását. A harmadik szakasz került sorra, amire Peyer Károly szolt hozzá. Véleménye szerint ez a szakasz megnehezíti az állampolgárság megszerzését. Rakovszky Iván belügyminiszter válaszában kijelenti, hogy nem lehet szó az állampolgárságról szóló törvény megváltoztatásáról, mert az szorosan összefügg a békeszerződésekkel. Több hozzászólás után négy szakasz tárgyalat le, azután áttértek az interpellációkra.

Batitz Gyula a közmunkák megindítá-

sáról, Kéty Anna a magánalkalmazot-tak nyugdíjának valorizálásáról, Pikler Emil a magántisztviselők betegsegély-ző-ügyeiről interpellált, majd több kisebb interpelláció után Szilágyi Lajos szólalt fel személyes kérdésben. Huszár Károly keddi beszédére válaszolva kijelenti, hogy az összes kormányok felelősek azért, hogy a Somogyi-gyilkosság ügyét a mai napig nem sikerült kideríteni. Ebből a felelősségnek csak kis része terheli a Huszár-kormányt, a legnagyobb felelőség a Bethlen-kormányra hárul. Kérli, hogy a miniszterelnök miért nem nyilatkozott arról, hogy min akadt meg az egész ügy. Ez az eltitkolás látszatát kelti.

E szavaknál nagy zaj támad a kormányparton. Az elnök figyelmezteti Szilágyit, hogy beszédideje lejárt, mire Szilágyi engedélyt kér a felszólalás meghosszabbítására. A többség ehhez nem járul hozzá, amiért a szociáldemokratáknál tör ki a vihar.

Batitz Gyula: Nem lesz sohasem vége ennek a dolognak!

Szilágyi József: Minden nap ide fogjuk hozni.

Horváth Zoltán: Miért nem szabad erről beszélni?

Huszár Károly: Miért nem interpellálnak ebben az ügyben?

Nagy Vince valamit közbekiált, amit azonban a lármában nem lehet hallani.

Horváth Zoltán: Szavazással nem lehet elintézni az ügyet!

Szilágyi Lajos a zaj csillapodtával folytatja beszédét: Huszár Károly meg-támadt engem és én válaszoltam.

Huszár Károly: Ön támadott meg engem.

Szilágyi Lajos: Mostani magatartása is az eltitkolás látszatát kelti. Ilyen megátalkodott, gonosz embereknek nem beszélnek.

E szavaknál újból nagy zaj tör ki, az elnök rendreutasítja Szilágyit, aki erre összecsomogolja az iratait és a szociáldemokratákkal együtt kivonul az ülésteremből. Az egységes pártból feljűk kiáltanak:

— Már megint megfutamodnak! Miért nem várják meg Huszár választát?

Huszár Károly személyes kérdésben szólal fel és válaszában felszólítja Szilágyit, hogy ha vannak bizonyítékai a Huszár-kormány felelősségére vonatkozólag akkor álljon elő azokkal.

Az ülés este nyolc órkor ért véget.

Amerika a kínai katonai intervenció ellen

Tovább tart az idegenellenes mozgalom Kinában

Londonból jelentik: A lapok értesülése szerint Kinában a zavargások tovább tartanak. Kantonban, ahol a bolsevistákkal szimpatizáló kurdisták vezetnek a mozgalmat, naponta történnek gyújtogatások, tüntetések és verekedések. A munkásság itt mindenáron arra törekszik, hogy az idegenellenes mozgalmat az északi tartományokban is lángra lobbantsa. Pekingben a helyzet valamit enyhült, miután a kormányhoz hű ezredek megérkeztek. A diákok elhatározták, hogy Japán ellen elejtik a bojkottot, az angol áruk ellen azonban kiméltlenül folytatják. A hangulatot elmérgesítette, hogy a kormány Sanghaiban kivégeztetett egy bolsevikit, aki felkelésre bujtogatta a munkásokat.

Általában a déli tartományokban a kormány helyzete megrendült annak ellenére, hogy igyekezik az idegenellenes mozgalom híveinek kedvébe járni. A sanghaji angol főkonzul erélyes jegyzéket intézett a pekingi kormányhoz Mackenzie angol mérnök meggyilkolása miatt. A jegyzékre a kormány még nem adott választ és hír szerint egyáltalán nem is fog adni, miután a jegyzék hangját sértőnek találja.

Borah szenátor az amerikai kormány nevében táviratot küldött a Kinában élő amerikai polgároknak, amelyben kijelentette, hogy Amerika állást foglal az ellen, hogy Kína belső ügyeibe katonai intervenció formájában beleavatkozzanak.

Elbocsájtották állásából

Palmar sztarakanizsai rendőrfőkapitányt

A belügyminiszter szigorú vizsgálatot indított a Lungulov-affér rendezői ellen

Lungulov Radivoj volt szuboticaí állami titkosrendőrségi főnök, majd sztarakanizsai rendőrfőkapitány meghurcoltatása, mint ismeretes, nemrég azzal végződött, hogy Lungulov ellen a bíróság az eljárást megszüntette.

Mint a beogradi Politika jelenti, a belügyminisztérium által elrendelt vizsgálat máris meglepő eredményeket hozott. Makszimovics belügyminiszter ugyanis kedden elrendelte Palmar Kálmán sztarakanizsai rendőrfőkapitány elbocsájtását. Az elbocsájtó határozathoz a miniszter indokolást sem fűz. Palmar Kálmán rendőrfőkapitány nyomozása állapította meg, hogy Lungulov Radivoj kommunista és magyar kém és Palmar rendelte el Lungulov letartóztatását.

Egyidejűleg a belügyminiszter arról is intézkedett, hogy Panics Antal sztarakanizsai polgármestert nyugdíjba helyezték. Panics polgármesternek azt róják terhére, hogy nem fordított kellő figyelmet Palmar főkapitány működésére. A polgármester nyugdíjaztatására vonatkozó rendelet foganatosítását azonban a minisztérium egyelőre

felfüggesztette a vizsgálat befejezéséig.

A Politika azt is írja, hogy Makszimovics belügyminiszter a szuboticaí állami titkosrendőrség tisztviselőit és alkalmazottait is megrosztálja, azokat, akikre hivatali szabálytalanság elkövetése rábizonyul. Így például, amikor a szuboticaí államügyészség Lungulov Radivojt szabadlábra helyezte, néhány órával később Karapazovics Vaszilj, a szuboticaí titkosrendőrség próba-idős detektívje az uccán letartóztatva Lungulovot, bár erre a belügyminisztériumtól nem kapott rendeletet. Karapazovics egyéni elhatározása folytán tartóztatta le és vitte a beogradi rendőrigazgatóság-hoz Lungulovot. Amikor kutatni kezdtek a detektív multja után, aki egy szuboticaí magyar lapban azzal dicsekedett, hogy mindenható, ki-derült, hogy szabálytalanságok miatt elbocsájtották a csendőrség kötelékéből.

A Lungulov-ügy teljes likvidálása végett a belügyminisztérium Matics Gyóka inspektort küldte ki Sztarakanizsára, aki tovább folytatja a vizsgálatot.

Párisi anzikszkártya

Páris, június elején.

(A Bácsmegeyi Napló kiküldött tudósítójától) Bankban, étteremben, üzletben, ahol pénzt vált az ember, mindent csupa új bankót adnak vissza. Caillaux ur nyomja a pénzt, — mondják az emberek és napirendre térnek felette. Közben a dollár és a font kurzusa ijesztoen emelkedik. Tegnap a font egy teljes frankkal emelkedett. Ha az európai pénzvilág még egy manóvert indítana a frank ellen, a francia pénzegység alig tudna ellenállni. Ezzel arányban emelkedik a drágaság. Nagynehezen stabilizáltak a kenyér árát, de a boulevard-kávéházban egyik napról a másikra 1.50-ről két frankra emelték a kávé árát és a belvárosi forgalomban öt centim-mal drágább lett a posta...

A nagy lapok kirkatában katonaképek sorakoznak egymás mellett. Szép fiatalember arcképe alatt a felirat: »Georges de Farenday kapitány hősi halált halt a marokkói harcokban.«

Mi ez? Ez a béke? Igen, ez a béke! A kirkat előtt csupán néhány kíváncsi asszony. Mellette a másik üvegtábla előtt, ahol a Grand Prix felvételei láthatók, egymás hátán tolonganak az emberek.

Mégis csak van pénz. A Grand Palaisban június 16-án estély lesz. Jótékony-célú, nagy díszelőadás. Jegyek 1000 és 500 frankért kaphatók a rendezőségél. A plakát megjelenése után két nappal az összes ötszáz frankos jegyek elfogytak, azonkívül az ezer frankos jegyeknek jelentékeny része. A rendezőség reméli, hogy minden ezer frankos jegy elkel. Elvégre mi az a pénzes embereknek 3500 dinárt adni egy belépőjegyért?

Tegnap volt a híres versaillesi nap, amelyet minden évben egyszer rendeznek a királyi parkban. Százazrek szoktak kizarándokolni ilyenkor, hogy részt vegyenek az ünnepeken. Az idén megbukott a versaillesi nap. Úresen mentek ki a vonatok, villamosok és tágas autóbuszok. Künn volt ugyan egy-két százezer ember, de csupa idegen. A versaillesi parkban, — ő mi kellemetlen visszaemlékezés! — csak angol és német szót lehetett hallani az 1925. évi ünnepeken.

Három nagy halottja van a francia nemzetnek. Lucien Guitry a legnagyobb francia színész, Flammarion, a világhírű csillagász és Pierre Louys, a divatos író egyszerre költöztek el az élők sorából. A nagy nemzeti sajtóorgánium felkiált: »Vajjon hol van az az Ifjú nemzedék, amelynek gárdája pótoiná az elhunytakat?« Természetesen ez csak olyan szónoki kérdés, amelyre az újság nem vár feleletet.

A színház egyszerre kezdi kitárni a kapuit Középeurópának. Luigi Pirandello ez a keserű olasz talmudista, népszerűbb Párisban, mint Henry Bernstein. Az Apollóban, a legszebb operettszínházban »A vig özvegy«-et, Lehár régi operettjét játsszák hetek óta. A Theatre des Mathurins »A kisasszony férj«-vel nyitja meg a szezont, az »Oeuvre« »Az ördöggele«. Új színház épült a Champs Elyséesen. Impozáns, modern operettszínház. Szeptember elsején nyit, nem Offenbach-kal és nem Maurice Yvain-nal, hanem — Kálmán Imrével, a Bajadérnal... És Francis Salabert, a legnagyobb francia zeneműkiadó tegnap közép-európai turnéra indult zeneműveket vásárolni.

Az autóforgalom egyre növekszik. Ismét tízezer taxit akarnak forgalomba hozni és a mai lehetetlenül olcsó árakat még lejjebb szállítani. Az autótaxi, miután a lovat kiölte Páris uccáiról, most a villamossal és a Metroval akar konkurálni.

Ugyanakkor a legnagyobb autógyáros azt hirdeti, hogy havi 500 frankos rész-

letre mindenkinek ad autót. Előleg nem kell. Ingyen tanítja meg vezetni a vevőt. Garázs 100—200 frank havonta.

Deauville és Trouville harcában Deauville győzött. A két divatos tengerparti fürdő közül Trouville végleg átalakult csendes, szerény kispolgári nyaralóhelyllyé, ahol 50 frankért naponta már kitűnő pensiót lehet kapni. Deauville ezzel szemben egyre drágább lesz. Ötszáz

frank a szoba-étkezés az előkelő hotelokban. Már most közli azoknak a névsorát, akik a főszezonra lakást rendeltek. Vegyes kis társaság: A spanyol király, a welsi herceg, Mistinguett, a Rockefeller lány és fiatal férje, két tucat orosz herceg, a belga trónörökös, Cecil Sorel, Van Dougen, a connaugthi herceg és mások. Csupa olyan fürdővendég, akit nem érdekel a frank áresése. (s. a.)

Kormányválság Franciaországban

A marokkói helyzet és Caillaux adójavaslatának bukásai fenyegeti a Painlevé-kormányt

Párisból jelentik: A kamara ülésén Painlevé miniszterelnök nyilatkozott marokkói utjáról. A miniszterelnök kijelentette, hogy mindazok, akiknek kezében van Franciaország védelme, kitűnően teljesítik feladatukat. A francia zóna lakossága óhajtja a békét, de csak a tartós békét. Tekintettel a folyamatban levő tárgyalásokra és a küszöbön álló döntésre, ebben a pillanatban a nyilvánosság számára még nem tehet részletes közlést. A marokkói kérdés igen fontos nemzeti kérdés, amiért is kéri a kamarát, utasítsa el a kommunista interpelláció azonnali tárgyalására vonatkozó indítványt. A kamara 436 szóval 34 ellen a kommunista interpelláció tárgyalását elhalasztotta.

A marokkói helyzet — súlyosbítva Caillaux pénzügyminiszter adójavaslatával — egyébként válságossá teszi a francia kormány helyzetét. A pénzügyi bizottság szerdai ülésén már kevésen mult, hogy le nem szavazták Caillauxt, aki kijelentette különben, hogy a kamarának augusztusban is együtt kell maradnia, hogy letárgyalja az új adó-törvényjavaslatot. Ha azonban a kamara mégis ragaszkodna ehhez, hogy július 14-én megkezdje nyári szabadságát, ebből súlyos komplikációk származhatnak. Politikai körökben lehetségesnek tartják, hogy Caillaux adójavaslatát és a marokkói háború miatt a Painlevé-kormány kénytelen lesz rövid időn belül lemondani.

Házasságtörési tragikomédia revolverrel és két szöke lóknival egy szubotikai fűszerkereskedésben

A házasságtörés sokkal komplikáltabb és kockázatosabb műfaj a betörésnél. Míg a szegény betörőt a nyomor viszi rá a bűnre, a különben jómódu csábítót a vére hajszolja illegális kalandokba, amelyek aztán vagy halállal, vagy újabb házassággal végződnek, vagyis csöbörből vödörbe jut a meggondolatlan fiatal ember. Városunk házasságtörési krónikája az elmúlt éjszaka újabb érdekes históriával gazdagodott.

Az eset szenvedő hőse egy jómódu szubotikai fűszerkereskedő. A kereskedő felesége körülbelül két héttel ezelőtt gyanút fogott. Megállapította, hogy férjének olyan gyanút keltő elfoglaltságai akadnak, amelyek eddig csendes, nyugodt családi életükkel aligha egyeztethetők össze. Megtörtént, hogy a férfi a késő éjjeli órákban jött haza, mindenféle üzleti kifogásokat mondott, szakülésekre hivatkozott.

A sorozatos és végetnemérő éjszakai kimaradások aztán lépésre kényszerítették az asszonyt. Egy volt detektívet bízta meg, hogy figyelje férjét és állapítsa meg: a szakülésnek milyen színű haja van, szöke vagy barna?

A detektív lelkiismeretes ember volt és három nap múlva jött a jelentés: a szakülés husz éves, szöke és feltűnően csinos. Hétfő este a fűszeres ismét a régi mesével bucsuzott el a feleségétől:

— Édesem, ma este csak későn jöhetek haza, mert Palicsra kell kimenem, ahol nagyobb üzleti ügyet kell lebonyolítanom. Lehet, hogy lesz már éjszaka félkettő-félhárom, amikor vissza tudok kerülni.

Természetesen a palicsi utra épp úgy elkísérték férjét a detektívek, mint ahogy minden lépését megfigyelték és megállapított nyert, hogy a villamos megállónál már ott várt a férje hölgyismerőse.

A kereskedő és a hölgy felültek a villamosra, de a detektívek legnagyobb meglepetésére már a harmadik megállónál leszálltak és gyalog tették meg az utat a kereskedő üzletéig. Itt a férfi kulcsot vett elő zsebéből, kinyitotta az üz-

letajtót és úgy ő, mint barátja éjjeli után télegy óra tájban besurrantak az üzletbe.

Az egyik detektív az ajtó elé állott, a másik autótaxit bérelt és a feleség lakására hajtatott. Az asszony izgatottan kapott magára egy kabátot, beugrott az autóba és követte a detektívet az üzlet elé. Izgatottságában nem akarta megvárni, amíg a detektívek kulccsal kinyitják a nagykereskedés ajtaját, nekítámadt az ajtónak és dörömbölni kezdett.

Az uccán a késő éjjeli órák dacára is nagy tömeg verődött össze, akik elakarták tolni az asszonyt, mert azt hitték, hogy be akar törni az üzletbe. A kereskedő neje ugyanis hajlított dróttal próbálta kinyitni az üzlet ajtaját. Negyed órai kísérletezés után végre a roló fel pattant, kigyulladt a világosság az üzletben és magából kikelve rohant az ajtó felé a kereskedő:

— Aki még egy lépést tesz, azt keresztülövöm!

És mielőtt megakadályozhatták volna, revolvert rántott elő.

Az egyik detektív kicsavarta a hídnyos öltözetű férfi kezéből a legyvert. A megcsalt feleség ezalatt egy székkel esett neki az igen csinos barátjához, akinek csak nehezen sikerült magát kiszabadítani az asszony keze közül.

Az ajtó előtt kíváncsiskodó éjszakai tömeg a barátja ellen foglalt állást és a fiatal szöke hölgy a tettelegességek elől csak úgy menekült el, hogy a megcsalt feleség autójába ugrott és könyörögni kezdett a sofőrnek, hogy vigye el, mielőtt a tömeg rátámad. A sofőr el is indította a gépkocsit, majd amikor jó messzire vitte már a barátját, az egyik ucca sarkán letette.

A rendőrök éppen ekkor vonultak el a szereplőkkel a legközelebbi rendőrszobára. A megcsalt feleség kezében két szöke lóknit lobogott a barátja hajából.

A válpör természetesen — nem indult meg, a családi béke a legjobb uton van a konzolidáció felé, csak a szegény barátját itta meg az egésznek a levét: se pénz, se lóknit... — st. —

Velikibecskerek tiltakozása

a kiméletlen adóbehajtás ellen

A kereskedők és gyárosok egyesületének rendkívüli közgyűlése

Becskerekéről jelentik: A Kereskedők és Gyárosok Egyesülete szerdán este fél kilenc órakor rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen részt vett Raics Tósz nemzetgyűlési képviselő és Jankovics Koszta, a bánáti kereskedelmi- és iparkamara elnöke is.

A gyűlésen bejelentették, hogy az adóhivatal most kézbesítette az adózóknak az értesítéseket az adóbehajtásról és ezekben az értesítésekből hét évre visszamenőleg nyolc nap alatt követelik a jövedelmi és hadinyereség-adó kifizetését.

Risztics György, az egyesület elnöke nyitotta meg a közgyűlést és közölte, hogy az adóügyben járt pénzügyigazgatóságnál, ahol azt a választ kapta, hogy a hadinyereség-adó felét 30 nap alatt, a további negyedrészt 60 és az utolsó negyedét szintén 60 nap alatt kell kifizetni. A vagyon és jövedelmi adót 1918-tól 1922-ig nyolc napon belül, az 1922—23—24. évre szolgáló adót pedig szeptember 1-ig kell kifizetni.

Ezután Jankovics Koszta szólt fel és kijelentette, hogy az adók gyors befizetése válságba sodorja a kereskedőket és iparosokat. Indítványozta, hogy kérjék fel Raics Tósz képviselőt, valamint Nincsićs külügyminisztert, a kerület képviselőjét, eszüköljék ki a pénzügyigazgatóságnál, hogy ne ragaszkodják a nyolc napi terminushoz, hanem azok, akik nem felelhetnek, havi részletekben fizethessenek, akik pedig felelhetnek, addig, amíg a felelkezés nincs elintézve, csak egy részét fizessék az adónak.

Végül azt indítványozta, hogy egyelőre ne küldjék a deputációt Beogradba, hanem várják meg a képviselők intervenciójának eredményét és csak, ha ezután is szükségesnek látszik, menjék hétfőn a küldöttök Beogradba.

Raics Tósz képviselő kijelenté, hogy úgy ő, mint a többi bánáti képviselő minden lehetőséget elkövetnek, hogy a kereskedők kívánsága teljesüljön és az eredményről idejekorán értesítik az egyesületet.

Tervin Zsifkó javaslatot terjesztett be, hogy a kereskedők üzleteiket ezennel vasárnap délelőtt tíz óráig tartásuk nyitva, amit azonban a közgyűlés elvetett.

Szóba került, hogy a rendőrség pravo-sláv pünkösdi napján délelőtt kilenc órakor bezárta az üzleteket, bár e tekintetben a törvény nem intézkedik. A közgyűlés felkérte Risztics György elnököt, hogy emiatt emeljen panaszt a főkapitánynál. Végül Malbaski Dusan szóva tette, hogy a munkások két százalékos kereseti adója sok vitára ad alkalmat a munkások és munkaadók közt, mert a munkaadók nem tudják, hogy jogukban áll-e ezt a munkabérből levonni. Elhatározták, hogy erről a legközelebbi gyűlésen fognak érdemben tárgyalni.

VEZÉRKÉPVISELET:
JUGOPHARMACIA
D. D. ZAGREB
VOJVODINAI LERAKAT:
KEMIKALIJA
NOVISAD, FUTOŠKI PUT 27

HIREK

A Bácsmegyei Napló máától kezdve ismét a régi terjedelemben jelenik meg, miután megszűnt az a technikai akadály, amely miatt a nyomda néhány napon át csak nyolc oldalas lapot tudott előállítani.

— **A suboticei polgármester Beogradban.** Malagurszki Albe polgármester szerdán este Beogradba utazott, hogy több városi ügyben interveniáljon a miniszteriumokban. Malagurszki polgármester valószínűleg két napot fog Beogradban tölteni.

— **A közlekedésügyi miniszter Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Szerdán inkognitóban Noviszadra érkezett Adojevics Ante közlekedésügyi miniszter. A miniszter Barasko János vasúti főmérnököt fogadta. A miniszter fölkereste Miroslavjevics Kosztát, a kecskedelmi és iparkamara elnökét, akivel egy óra hosszat tárgyalt. A miniszter autón utazott vissza Beogradba.

— **Tanári kinevezés.** A közoktatásügyi miniszter Obertiv János okleveles tanárt a sentai főgimnázium tanárává nevezte ki.

— **Meghalt idősb Gálffy György.** Szerdán délután hat óraker hosszú és kínos szenvedés után, nyolcvanegy éves korában meghalt idősb Gálffy György gyógyszerész, ifjabb Gálffy György gyógyszerész édesapja. Idősb Gálffy György közismert agilis alakja volt a régi szabadkai közéletnek. Mamuzsics Lázárnak, a híres polgármesternek volt kortársa és politikai híve. A belvárosi plébánosi állás betöltése ügyében aztán Gálffy összekülömbözött Mamuzsicsal, ellenzékbe ment és a legközelebbi képviselőválasztáson megbuktatta Mamuzsics jelöltjét. Később visszavonult a politikai élettől, amely anyagi romlásba döntötte. Négy évvel ezelőtt szélhűdés érte és azóta ágyhoz szegezve élte napjait. Családjá a jó férjet, apát és nagyapát gyászolja benne. Temetése 19-én, pénteken délután lesz a Zrinjski-trg 19. számú gyász házból.

— **Kinevezték a veliki becskeréki lakásbírószágot.** Veliki becskeréki lakásbírószágot jelentik: Szerdán érkezett meg központi főszozolgabíróhoz a veliki becskeréki lakásbírószágot tagjainak kinevezése. A lakásbírószágot elnöke Tyosztics Nebojsa központi főszozolgabíró, helyettese Petnik Kornél szolgabíró. A bíróság tagjai: Bunics Jován törvényszéki bíró és Nikolic Dusan szlovéniai megyei főjegyző, helyettesek Trifunac Bozsidar vizsgálóbíró és Podgradski József járásbíró. A lakásbírószágot hatásköre nemcsak Veliki becskeréki városra, hanem a veliki becskeréki járásra is kiterjed.

— **Kisebbségi kérdések a varsói kongresszuson.** Varsóból jelentik: A nemzetek szövetségének ligája a jövő hónap első napjaiban Varsóban tartja kongresszusát, amely rendkívül fontos lesz, különösen Európa nemzeti kisebbségei számára, mert a kongresszuson a kisebbségeknek több fontos kérdését is megvitatják. A Csehszlovákiában élő magyar kisebbség részéről Szüllő Géza volt országgyűlési képviselő vesz részt a kongresszuson.

— **Iskolatársak találkozója.** A novivirbasi polgári leányiskola 1919—20-ban végzett növendékei a hó 30-án délután három óraker tartják meg öt éves találkozókat az intézet dísztermében. A rendezőség felkéri a vidéki osztálytársnőket, hogy teljes címüket azonnal közöljék a jegyzőknél.

— **A német jóvátételből építik föl a noviszadi hidat.** Noviszadról jelentik: Popoviczki Pavle, a város radikális képviselője szerdán Noviszadra érkezett és bejelentette, hogy a minisztertanács kedden foglalkozott a noviszadi híd felépítésének ügyével. A minisztertanács elhatározta, hogy a híd a német jóvátétel számlájára építik fel. A hídát ősszel adják át a forgalomnak.

— **Budapestről eltűnt egy angol turistánő.** Budapestről jelentik: A Vadász-kürt-szálloda igazgatósága bejelentette a főkapitányságon, hogy két héttel ezelőtt a szállóba érkezett Angliából egy magánzónő, Arransmith Mary, ki a hó 11-én podgyász nélkül turistakirándulásra indult a Balatonra. Az angol leánynak podgyásza is ottmaradt és azóta nem adott életjelet magáról. A rendőrség keresi az eltűnt külföldi leányt.

— **Házhelyeket kapnak a szekicsi földnélküliek.** Szekicsről jelentik: Szekics községnek agrárreform céljaira igénybe vett kétszáz hold földjét az elmúlt napokban az agrárminiszterium felosztotta. Ebből a földkekből most tíz égen földnélküli kapott családoként kétszáz négyszögöl földet házépítés céljára. A községi képviselőtestület elhatározta, hogy még további tíz családnak is ki fog utalni házhelyet.

— **Üzleti fogás volt a Benes-elleni merénylet híre.** Bécsből jelentik: A Benes ellen állítólag elkövetett merényletről szóló hamis hírt tartalmazó röpiratok terjesztése miatt megindult rendőri nyomozás megállapította, hogy a röpiratot a hétfőn már letartóztatott Tannenbaum Teofil fogalmazása alapján a Wiener Ausflug und Sommerfrischzeitung társtulajdonosnője, Worell Emma sokszorosította írógépen a folyóirat szerkesztőségében azért, hogy a röpirat eladásából nyereséget szerezzenek. Tannenbaum Teofil és Worell Emmát letartóztatták.

— **Fegyverek és robbanószerkezetek voltak elrejtve egy szófiai bérházban.** Szófiából jelentik: A rendőrség egy nemrégiben épült új bérpalotában elrejtett fegyverek és robbanószerkezetek akadt a nyomára. A pince fala különösen kiképezve. Mire azonban a rendőrség emberei behatoltak a rejtékhelyre, a robbanóanyagok és fegyverek egy részét már elszállították. A rendőrség így is 25 kiló dinamitot, 100 kiló egyéb robbanóanyagot, 25 még lőporral meg nem töltött pokolgépet, 90 bombát, 4000 robbantógyutacsot és egyéb robbanószerkezetet fedezett fel és foglalt le.

— **Németországban minden famunkást kizártak.** Münchenből jelentik: A faipari munkaadók szövetsége Augsburgban tartott rendkívüli közgyűlésén valamennyi szavazattal kettő ellenében elhatározta, hogy június 13-ától kezdődően valamennyi famunkást és asztalos kizárja. A kizárás egész Németországra kiterjed. Az egy márká tizenkét pfenigés órabért minden további nélkül elutasították, minthogy az ipar a jelenlegi gazdasági helyzetben ezt a béremelést nem bírja el.

— **A jassy-i rendőrprefektus gyilkosa csendőrfedezettel tartja esküvőjét.** Bukarestből jelentik: A lapok szerint Zelea-Codreanu, a jassy-i rendőrprefektus gyilkosa, akit nemrégiben mentett föl az esküdtzék, vasárnap tartja esküvőjét Focsani városában. A készülő antiszemita tüntetésre való tekintettel a kormány rendeletére 400 főnyi csendőrséget koncentrálnak a városban és külön őrségeket rendelnek ki a pályaudvarokra, hogy megakadályozzák a vidékről érkező parasztok esetleges zavargásait.

— **Kmetty Károlyt kiszolgáltatták az olasz hatóságok.** Budapestről jelentik: Megirtuk, hogy Kmetty Károly volt britanniás tisztet, akit a budapesti ügyészség több rendbeli bűncselekmény miatt körözött, az olasz rendőrség Milanóban elfogta. A volt tiszt elfogatásáról most érkezett meg a főkapitányságra a jelentés, mely szerint Kmetty egy autógyárban dolgozott, mint munkás a gyár közelében, a Piazza del Vittorio 4. számú házban lakott. Amikor az olasz csendőrök Kmetty lakásán megjelentek, a volt britanniás tisztört olasz nyelven tiltakozott őrizetbe vétele ellen. Hamis okmányokat mutatott fel, amelyek szerint nem Kmetty Károlynak, hanem Kelemen Zoltánnak hívják. A csendőrök azonban házkutatást tartottak lakásában és ekkor megtalálták a Kmetty névre szóló igazolványokat. A volt britanniás tisztet minden valószínűség szerint még a héten Budapestre szállítják.

— **Az ingatlanáruházás illetéket tárgyaló torontálmegyei bizottság ülése.** A kétvázlások vármegyei illetéki szabályzatának kidolgozása a megyegyűlés héttagú bizottságot választott. A megyei főjegyző szombat délelőtt 9 órára ülést hívta össze a bizottság tagjait.

— **Bányaszerencsétlenség Bulgáriában.** Szófiából jelentik: A drenovi bányában bányalégrobbanás történt. Két bányász meghalt, tizenhét megsebesült, huszonhét munkásnak pedig még nem találtak a nyomára.

— **A novoseloi görögkeleti templom felépítése.** A novoseloi görögkeleti templomépítést intéző hitközségi képviselőtagok az elmúlt napokban ülést tartottak, amelyen megállapították, hogy az építést mintegy négyszáz ezer dinár gyűjtés egybe a templom építésére. Az építés költségei hét-nyolcszáz ezer dinárra rúgnak és ezért elhatározták, hogy a gyűjtést folytatni fogják és az építés megkezdését csak a jövő év tavaszán fogják megindítani.

— **Királysértésért letartóztatott vasutas.** Noviszadról jelentik: A kizácsi csendőrség szerdán letartóztatta és a noviszadi ügyészség foházába szállította Kardecics János vasutast, aki ellen az a gyűlés, hogy királysértő nyilatkozatot tett.

— **Bemutakozott az új görög kormány.** Athénből jelentik: Az új Mihalakopulosz-kormány kedden délután mutatkozott be a nemzetgyűlésen. Mihalakopulosz miniszterelnök felvilágosítást adott az előző kormány kül- és belpolitikai, valamint gazdasági és pénzügyi téren kifejtett tevékenységéről. Részletes vita után, amely a reggeli órákig tartott, a kormánynak 146 szavazattal 81 szavazat ellenében bizalmat szavaztak.

— **Régi noviszadi cégek halála.** Ny című cikkünkre vonatkozólag Dietsgen Imre fia noviszadi cég annak közlésekor felbennünk, hogy cége nem szűnik meg.

— **Öngyilkosság Gyurgyevón.** Noviszadról jelentik: Gyurgyevón Lázics Szima 38 éves gazda felakasztotta magát és meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen. A noviszadi ügyészség előterjesztésére a vizsgálóbíró elfordította a holttest felboncolását.

— **„A naccságot pedig akasszák föl!”** Pécsváradról jelentik: A közkörhözba haldokolva szállítottak be egy cselédleányt, aki marólyuggal megmérgezte magát. Az öngyilkos levelet hagyott hátra, amelyben urnőjét okolja azért, hogy megunta az életét. „Ugy megdolgoztattak mint a barmot — írja a cselédleány —, kérem a rendőrséget, hogy a naccságot akasszák föl, aztán pedig szózzák be, a lelki nyugodalmam érdekében” — fejezi be az elkeseredett háztartási alkalmazott. Ez volt az utolsó kívánsága.

— **Mészárosastrájk Djakovón.** Djakovóról jelentik: Djakovón a hatóság husz dinárban maximálta a huszilójának árát. A mészárosok ezzel az ármeghatározással nem voltak megelégedve és többek ellen. Mint-hogy felekezésükre semmi eredménye nem volt, nosz sztrájkba léptek és bezárták üzleteiket.

— **Halálos vonatgyázolás.** Noviszadról jelentik: Vasárnap este kilenc és tíz óra között a Noviszad felől Szomborba haladó személyvonat elütötte Jakovljevic Szpira cukorakereskedő kocsját, amelyben négyen ültek. Az összeütközés pillanatában Jakovljevic Szpir és Sztojakov Porza kőepítész kocsból. Mindkettőt halálosan agyalt a vonat. A másik utasnak, Vitkovic Szimának semmi baja sem történt. A szerencsétlenség ügyében a vizsgálat megindult.

— **Püspökszentelés — államellenes tüntetés?** Prágából jelentik: A nagyszombati püspökszenteléssel kapcsolatban a csehszlovák kormányajtó cles cikkekben támad a Vatikánra és kijelenti, hogy a vasárnapi püspökszentelés nem vallási cselekedet, hanem államellenes tüntetés volt. Köztudomásu, hogy a két új püspököt a Vatikán a kormány megkerdezése nélkül, sőt egyenes akarat ellenére nevezte ki. Kifogásosok, hogy Hlinka András, a szlovák néppárt vezére üdvözlőbeszédében úgy aposztrofálta Jantausch Pál dr. püspököt, mint a kormány legkérlelhetlenebb ellenségét. A Pozsonyban megjelenő Robotnicki Novini című szociáldemokrata újság nyílt levelet intéz Marmaggi pápai nunciushoz, amelyben tiltakozik az ellen, hogy a Vatikán Jantausch személyében a csehszlovák köztársaság egyik legnagyobb ellenségét emelte püspöki székbe.

— **Halálozás.** Szentáról jelentik: Molnár Gábor Sándor földbirtokos az éjszaka hatvanhat éves korában hirtelen elhunyt. Halálát szívizélhűdés okozta.

— **A németek konzuláris törvénykezési jogot kapnak Egyiptomban.** Londonból jelentik: A Times kairói jelentése szerint az egyiptomi külügyminiszter és a német követ kedden szerződést írtak alá, amely lényegében kimondja, hogy bár Németország nem kap kapitulációs jogokat, a német konzuláris tanácsok törvénykezési jogot kapnak német polgárok fölött, kivéve bizonyos politikai bűntetteket. A szerződés közvetlen következménye az lesz, hogy két német, aki két év óta amiatt a vád miatt ül fogságban, hogy megölte Teffik Bey Karamot, törvényszék elé kerül.

— **Elfogott zsebtolvajok.** Horgosról jelentik: A vasárnapi horgosi vásáron Weisz Mária kereskedő zsebéből kiltaptak 200 dinárt. A járási rendőrség megindította a nyomozást és kiderítette, hogy a zsebtolvajlást két suboticei aszszony, Stojkov Mioné és Vujkovic Klára követte el. A két zsebtolvajt átadták a suboticei ügyészségnek.

— **Június 30-án tárgyalják Lederer Gusztávné bűnyegét.** Budapestről jelentik: A büntetőtörvényszék Lederer Gusztávné bűnyegében a tárgyalás határnapját június 30-ára tűzte ki.

— **Bombarobbanás a bolgár kommunisták védőjének kertjében.** Szófiából jelentik: Ruszcsukban por folyik több kommunista-vádított ellen, akiknek védelmére a bíróság kirendelte Kalinov ügyvédet. Vasárnap éjszaka Kalinov házának kertjében bomba robbant fel. A kertben levelet találtak, amelyben a bombavetőket figyelmeztetik Kalinovot, hogy ezzel a bombával akartak tiltakozni az ellen, hogy a kommunista gonosztevőket védje.

— **Elmeorvosi megfigyelés alá helyezték a budapesti ingatlan-csaló nőt.** Budapestről jelentik: A rendőrség hivatalos jelentést adott ki a harmincezer dolláros csalás miatt letartóztatott Rónai Nándorné ügyéről. Eszerint Rónainé, aki osijeki születésű nő, a múlt év decemberében tizenegy váltót hamisított 33.000 dollár értékben, miután hamis okmányok alapján egy Bécsben lakó budapesti háztulajdonosnő ingatlanaira bekebelezési köcsönt vett fel. Az érdekelt háztulajdonosnő már tavaly értesült Rónainé csalásáról, azonban az asszony könyörgésére nem tett ellene feljelentést. Ezután Rónainé újabb 12.000 dolláros csalást követett el és mint megállapítást nyert, sok ügyfelét is megkárosította különböző kisebb csalásokkal. Miután az asszonyon a rendőrség szerdán az elmebaj tüneteit konstataálta, Rónainét az angyalföldi tébolydába szállították megfigyelés végett.

— **Németországban nem lesz nemzeti ünnep január 18-ika.** Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés 193 szóval 138 ellen elvetette azt a javaslatot, amely január 18-át nemzeti ünneppé akarta avatni.

— **Eljegyzés.** Rosenfeld Juca (Török-szentmiklós) és Schöffler József (Bajmok) jegyesek.

— **Gyújtogatás okozta a gyöngyösi tüzvész.** Gyöngyösről jelentik: A kedden este megtartott hatósági tüzvizsgálat megállapította, hogy a gyöngyösi tüzvész valószínűleg gyújtogatás okozta, mert a tűz keletkezése helyén egész rövid idő alatt már háromszor gyulladt ki az épület. Hogy tényleg gyújtogatás vagy gondatlanság történt-e, azt a széles körben megindított rendőri nyomozás lesz hivatva felderíteni. A tüzest alkalmával a gyöngyösi rendőrség emberfeletti munkát végzett, amelynek során Pataki Ferenc, Omatta Károly, Dalmásy István rendőrfelügyelő-helyettesek a mentési munkálatoknál könnyebb sérüléseket és égési sebeket szenvedtek. A hatósági megállapítás szerint az összes kár 900 millió korona. Az első hírekkel szemben megállapították azt is, hogy csupán 12 ház égett le. Apróbb háziállatokon kívül állat sem pusztult el a tüzvésznél. Emberéletben egyáltalán nem esett kár.

— **Betörés.** Keddre virradó éjjel Szuboticán a Trumbicseva-utca 20. számú házban levő Terzin-féle rőföske-reskedésbe ismeretlen tettesek behatoltak és sok árut, főleg ruhakelméket vittek el. A nyomozás megállapítása szerint a betörők a padlás felől kerültek be az üzletbe és dolguk végeztével valószínűleg ugyanott távoztak. A rendőrség erélyesen nyomoz a folyton megisméltető betörések tettesei ellen.

— **Kétszáz dinár értékű fárt egy évi fogház.** Novisadról jelentik: Gról György, Rohrbacher György, Szkolics Vászta és Drazsics Miklós bácskai palánkai, Vlh Pál, Pilasinovics Panta és Bombi Mihály nestini földmunkások 1924 novemberében a Duna-parton kétszáz dinár értékű tűzfát loptak. A novisadi törvényszék Gról, Rohrbachert és Szkolicsot — 6 havas fogházra, a többi vádlottat 30—30 napi fogházra ítélte. A novisadi felelős bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta, csak Drazsics büntetését emelte fel egy esztendei fogházra, mert ő vette rá társait a lopás elkövetésére.

— **Daleset.** Sentáról jelentik: Staribecsen a Kanális fölött húzódó hidon Gyurcsik Miklós földműves lovai megbokrosodtak úgy, hogy a kocsin ülő Gyurcsik felesége és anyja leesnek a kocsiból. Gyurcsiknak semmi baja nem történt, édesanyjának azonban eltört a lába, feleségének pedig balkeze és ballába eltört. Gyurcsiknét ma a sentai kórházba szállították.

— **Mielőtt vásárolj** jégszekrényt, söráparátust és szállodaberendezést, kérjen árjegyzéket Braća Goldner jégszekrény-fabutor- és rézáruhágyártól Subotica, Jugovicéva 25.

Az ellenzék győzelme a budapesti törvényhatóság első ülésén

Az igazoló-bizottságba öt demokratát és három Wolff-pártit választottak be

Budapestről jelentik: Budapest új törvényhatósági bizottsága szerdán délután négy órakor tartotta meg alakuló ülését az új városháza épületében. Az ülésen, amelyre majdnem teljes számmal felvonultak a demokrata blokk és a keresztény községi párt tagjai, Ripka kormánybiztos elnökölt, aki megnyitóbeszédében üdvözölte az új törvényhatósági bizottságot és hangsúlyozta, hogy a város vezetőségének a legfontosabb feladata a külföldi kölcsön megszerzése. Fölszólította a pártokat, hogy hagyjanak föl az áldatlan ellenségeskedéssel és közös erővel dolgozzanak azon, hogy a fővárosban a munka szelleme érvényesüljön.

Ripka beszéde után titkos szavazással megválasztották az igazoló

bizottság tagjait. A választás tartamára az elnöklő kormánybiztos az ülést felfüggesztette. Az eredmény, amelyet hat órakor hirdettek ki Ripka kormánybiztos általános meglepetést keltett. Az igazoló bizottságba beválasztották öt demokrata blokkistát és három Wolff-pártit, névszerint: Biró Dezsőt, dr. Gaál Jenőt, Csepreghy Jánost, Jovanovics Jánost, Göncz Boldizsárt, Kiss Jenőt, Kozma Jenőt és dr. Verebely Pált. A bizottság elnökéül a kormánybiztos dr. Gaál Jenő demokratát nevezte ki. Az eredmény kihirdetését a szociáldemokraták és demokrátaik lelkes éljenzessel fogadták.

A választás után Ripka kormánybiztos az alakuló ülést bezártta.

— **Meglopta az apósát.** A zemuni rendőrség szerdán elfogta Straub József asztalost, akinek Apatinban és Veprovácson is műhelye volt. Straub József 1924 február 10-én és április 9-én betört búcsának Arnold Györgynek a Limánok levő butorgyárba és onnan irógépek, gramofonok és egyéb holmikat lopott el. A tulajdonosok a lopások után Magyarországra szökött. Szökése után felesége kis gyermekével a karján a Dunába ugrott és a vízbe fullt. Straubot átadják a novisadi ügyészségnek.

— **Ekrazit a padlásán.** Sentáról jelentik: Özvegy Borosgyevi Lajosné háza padlására a napokban felment Horváth József szabóinas és ott a háztető és a fal közötti mélyedésben egy szivar-dobozban körülbelül egy kilogramm sulyu puskaport és ekrazitot talált. Jelentést tettek a rendőrségnek, amely lefoglalta a veszélyes robbantószeret és nyomozást indított annak kiderítésére, hogyan került a padlásra az ekrazit.

— **Titokzatos betörés.** Oszijekről jelentik: A ferenczrendiek kolostorában betörés történt. Mikor a kolostor főnöke a Wertheim-kasszát felnyitotta, megdöbbenéssel látta, hogy annak mintegy 14000 dinárnyi tartalma eltűnt. A rendőrség megindította a nyomozást és megállapította, hogy a Wertheim-székényen semmi nyoma a betörésnek.

— **Véres verekedés.** Oszijekről jelentik: Ganjev István bolgár kegyész és Pokorny Károly és József együtt mulatoztak egy korcsmában. Ganjev mulatozás közben sértő kifejezéssel illette a Pokorny-testvérek nővérét, mire ezek reátámadtak. A verekedés közben Ganjev a fején súlyosan megsérült. Jeremics Dusan rendőr, aki a verekedés híreire odaszegedett, igyekezett a verekedő feleket szétválasztani, de egy szódás-üveggel fejbevágták, úgy, hogy véresen esett össze. Az odahívott rendőrorjárat vetett véget a véres verekedésnek. A két sebesült állapotba súlyos. A Pokorny-testvéreket letartóztatták és átadták a bíróságnak.

— **Férfi szabásztanításra** július 6-ig jelentkezőket felveszek. Futó Tamás, II. kör, Miinkova ul. 6.

— **Bied. Szlovénia.** Hotel Toplica közvetlen a tóparton. Elsőrendű penzió minden komforttal, napi 90 dinártól kezdve. Kérjen prospektust.

— **Női- és gyermekfehérneműt** a legjutányosabb áron a »Dama« fehérneműszalon készit Tolstojeva (Ódor-u.) 21.

— **Székrekedésnél, emésztési zavaroknál és vértürolásoknál** reggel éhgyomorral i pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet iszunk. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a »Ferenc József«-viz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesiti magában. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

SZINHÁZ

Hét szerzője

lett a »Vig özvegy«-nek, mig Párisba került

Lehár operettje meghódította a francia közönséget

Páris, június hó

(A B. N. kiküldött tudósítójától.)

Lehár Ferenc híres »Vig özvegy«-nek története egy anekdotával kezdődik. Ugy történt, hogy Victor Leon és Leo Stein az ismert bécsi operettlibrettisták egyszer együtt utaztak a vonaton. Gyönyörű tavaszi nap volt, a fák zöldeltek, a madarak csicseregtek, a pillangók repkedtek. Nincsen az a rendező, aki különb tavaszt tudott volna állítani a színre. Victor Leon csak nézte a természetnek ezt a ragyogó pompáját és így kiáltott fel:

— Ez a csodálatos tavasz inspirál engem. Ilyenkor tele vagyok költészettel és inspirációval. Ilyenkor megszáll az ihlet.

— Nos, — mondta Leo Stein, — találjon ki valami költői dolgot.

Victor Leon elmerengett a tájon aztán álmódzóan behunyta a szemét és így szólt:

— Remek anekdotát lehet csinálni Meilhac és Halévy vigjátékából »Az attassé«-ból.

Az anekdotának aztán folytatása lett, a két jeles bécsi szerző valóban operetté gyúrta át »Az attassé«-t és így lett belőle »A vig özvegy«. Ekkor már öt szerző volt a színpadon, így: Irták Meilhac és Halévy vigjátéka után Victor Leon és Leo Stein, zenéjét se szerezte Lehár Ferenc.

A háboru előtt aztán Flers és Caillavet a népszerű francia vigjátékírók viszádolgozták a Vig özvegyet franciára. Ebben a francia átdolgozásban játszó most Páris legelőkelőbb operettszínházában az Apollóban A vig özvegyet, amelynek a címlapja immár így fest: Szövegét irták Meilhac és Halévy vigjátéka után Victor Leon és Leo Stein, Francia színre átdolgozták Gaston de Caillavet és Robert Flers, zenéjét szerzte Lehár Ferenc.

Hét szerzőt kapott a bécsi operett mig eljutott Párisig.

A szövegre a jó Halévy nem ismert rá, de talán még Victor Leon se. Danillonak, a szerelmes bonvivántnak, aki az elsőben bevallja, a másodikban nem vallja be, hogy a harmadikban jögerősen bevallhassa, legalább a nevé meghagyták, de a többi szereplőket végérvényesen kicserélték és a mazzoviai vig özvegy, akit Missia Palmieri-nak hívnak — ősi olasz név — bizony nagyon megváltozott mi-

óta Fedák Sári játszta a Király Színházban.

Az új adaptálók minden viccet, ami a kis fejedelmekről az utóbbi husz évben született, beleraktak a darabba. Viszont a második felvonásbeli nemzeti jelmezestélyen vegyesen szerepelnek azon díszruhák magyar cigányuniformissal. A harmadik felvonásban pedig, amely a Maximics-ban játszódik le külön táncbetéteket töltöttek be.

A fura szöveg dacára is Lehár muzsikája meghódította Párisot. A második felvonásbeli nagy keringőt, amelynek utolsó sora magyarul úgy hangzik, hogy »érzem, érzem, hogy szeretlek, drága anyucim« háromszor megismételték, ugyisintén a »Véha, Véha, te szép és csodás« kezdetű dalt is. Különösen sikerre volt a »Nő, nő, nő...« című sextetnek és a Danilo mulatójátának, amelyek husz év után is frissen és melodikusan csendülnek.

A párisi előadás nagy sikerének titka Mary Lewys a címszereplő amerikai primadonna. Ez a széphanu, gyönyörű szőke nő egyáltalán nem tud franciául, úgy magolta be szürke huzott szerepét, de rosz kiejtésével még nagyobb tetszést aratott, mintha hibátlanul recitálta volna Racine nyelvét. Henry Defreyen igen kellemes bonviván.

Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a párisi előadás teljes félórával rövidebb a bécsinél vagy pestinél éppen azért, mert a Mary Lewis prózáját kihúzták.

Dótkötelek, szigetelt és csupasz rézhuzalokat, izzólámpaszínókat, antenadrótokat, ólom ábekeket elsőrendű minőségben, jutányos áron szállit a

Novisadi Kábelgyár (Radnička u. 2.)
Telefon 121 4433

FIZETÉSKÉPTELENSÉGEK

prolongációk és esőd elintézését vállalja

VILIM FÖLDES NOVISAD

Jevrejska ulica 2., aki a bécsi és budapesti hitelezői védegyeletnél több évig eredményesen működött. 46/3

ÖN NEM HISZI?

hogy 1 pár „KULCS” jegyes harisnya (vörös, kék vagy arany jeggyel) annyi ideig tart, mint 4 másik pár, ha próbára 1 párt vesz. Minden üzletben kapható. — HARISNYÁK

„KULCS”

nélkül hamisítottak.

Nagybani árusító 3615

Márkus Simon és Lipót Subotica

Ez Bayer

híres fájdalomcsillapító

Aspirin tablettáinak

eredeti csomagolása.

Figyeljünk a kék-fehér-piros védjeggyel

Férfi-zoknik 8 dináról, női harisnyák 13 dinártól feljebb a „HARISNYAKIRÁLYNÁL” KLEIN JENŐ NOVISAD
Fiókok: Senta és Vel.-Bečkerok

KÖZGAZDASÁG

Hírek a suboticei kiállításról

A suboticei általános nagyvásár és kiállítás igazgatósága levelet kapott a beogradi olasz főkonzultól, amelyben az olasz főkonzul élénken érdeklődik a suboticei nagyvásár és kiállítás iránt és propektusokat, jelentkezési lapokat kér, hogy azokat szétküldhesse.

Az olasz kereskedők és iparosok már az ideai zagrebi nagyvásáron is nagy számban vettek részt. Ez az érdeklődés következménye annak a kölcsönös gazdasági politikának, melyet a két állam egymással szemben a legutóbbi másfél esztendő óta folytat.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület is nagyszámban jelentkezési lapnak és egyéb nyomtatványoknak elküldését kéri. Az OMGÉ, azt is kéri, hogy a jelentkezési határidőt hosszabbítsák meg, mert nagyobb arányú propagandát kívánnak kifejteni a magyar gazdák között.

A Suboticei Általános Nagyvásár és Kiállítás Egyesület választmányja június 16-án, kedden este 10 órakor a Lloyd helyiségében gyűlést tart, amelyre a tagokat ezen az uton is meghívják. A vezetőség kéri a választmány tagjait, hogy a tárgy nagy fontosságára való tekintettel teljes számban jelenjenek meg.

Vasárnap, június hó 21-én délelőtt 9 órakor a suboticei városháza kistermében (I. emelet) a szőlő- és borszemelők ülést tartanak. Az ülés tárgya a szőlő- és borszemelők részvétele a suboticei vásáron és kiállításon. A bácskai és baranyai szőlészeti és borsászati felügyelő felszólítja az érdekelt feleket, hogy saját érdekükben az ülésen megjelenni sziveskedjenek.

Szekicsen megalakult a kereskedők és iparosok egyesülete. A szekicsi iparosok és kereskedők érdekeik védelmére és a helyi valamint a környékbeli közgazdasági élet fellendítésére egyesületbe tömörültek és megalapították a „Kereskedők és Iparosok Egyesületét” amelynek minden kereskedő és iparos tagja.

Terméskilátások a Vajdaságban. A Vajdaság különböző vidékeiről beérkező jelentések szerint a sentai határban közepes, az adaiban, moliban gyenge, a petrovoszeleiben valamivel jobb, a staribecseiben jó közepes, a bácskagradiesteiben és a csurogiban közepes, a zsabyaiban nagyon gyenge, a suboticaiban erős közepes, a bajmokiban, somboriban jó buza-termésre van kilátás. A novakanizsai határban szépen fejlődik a buza. Csókán, Potiskisvetinikolán közepes, Padén Bocsáron, Dragutinovón, Novibecsén gyenge, Kumán, Melencén, Eleméren,

Veliki-Becserekig silány, Becserek környékén közepes aluli, Veliki-Becserektől Pancsevoig jó buzatermés várható. Bácskában katasztrális holdanként 7—9 métermázsára, a Bánáiban nagyon kedvező szemfejlődés esetén is átlag csak 6—7 métermázsára lehet számítani. Az őszi árpavetések kedvezően állnak. A tavaszi árpa nagyon silány eredményt ígér. Zab átlag gyenge, csak itt-ott látni megfelelő vetéseket, nagy szükség volna bő esőre. Tengeri szépen fejlődik.

Miniszteri rendelet a házalásról. Minthogy sokan foglalkoztak a házalással és sok visszaélést követtek el, a belügyminiszter most kiadott rendeletével utasítja a városokat és járásokat, hogy csak azoknak engedjék meg a házalást, akik a házalók országos szövetségének igazolványával vannak ellátva. Azokat, akik igazolvány nélkül házalnak, szigorúan meg kell büntetni.

A kereskedelmi és gazdasági testületek kongresszusa. Az ország kereskedelmi és iparkamarai valamint központi közgazdasági testületei szeptember 5-ikén és 6-ikán kongresszust fognak tartani. A kongresszus tárgyszorozatán a következők három pont szerepel: 1. Az ideai terméseredmény megállapítása és a kiviteli kampány előkészítése. 2. Az adóreform kérdése. 3. A szociális törvények módosítása.

Visszavonták a sentai zárórarendeleletet. Szentáról jelentik: A sentai kereskedők e napokban foglalkoztak népes gyűlésükön a főkapitányság zárórarendeleletével. A rendelet több pontját sérelmesnek találták és elhatározták, hogy Mátyás Szlavkó főkapitánytól a zárórarendelet visszavonását fogják kérni. A főkapitánynál kedden megjelent a kereskedők két küldöttje és úgy állapodtak meg a főkapitánnyal, hogy az üzletek reggel hat órától este nyolc óráig, a külterületen pedig reggel öt órától este nyolc óráig, szombaton kilenc óráig tarthatók nyitva. A vasárnapi üzleti órák ügyében még nem döntött a főkapitány.

Ötszáz dolláros bankjegy helyett üres papírlap. Veliki-Becserekről jelentik: Ivanica Miklós malomtechnikus — mint megintuk — Kozlovaeski Györgytől, a Slavia biztosítótársaság igazgatójától 20.000 dinár kölcsönt vett föl és biztosítékul egy 500 dolláros bankjegy helyett egy borítékba zárt üres papírlapot adott. Ivanica most Karlsdorfból elküldte a 20.000 dinári Kozlovaeskinak, aki erre a rendőrségen tett felejelentését visszavonta. A rendőrség folytatja az eljárást, mert hivatalból üldözendő büncselekményt lát fenforogni.

KINTORNA

A vádlott alflbt igazol a bíróság előtt. — Már csak azért sem követhetem el azt a dolgot, tekintetes bíróság — mondja — mert délután háromtól este kilencig Krumpholz Jakab lakásán voltam.

— Mit csinált ott? — kérli az elnök.
— Kölcsön kértem ezer dinárt.
— Délután háromtól este kilencig? — kérli gunyosan az elnök.

A vádlott ránéz és így szól:
— Tetszett már, tekintetes bíróság, ezer dinárt kölcsönkérni a Krumpholtól?

A beogradi Splendid-szálló portásához beállít egy utazó:

— Mibe kerül egy kétágyas szoba?
— Az különböz. Az első emeleten százhusz dinár.

— És a másodikon?
— Ott száztizt.
— Hát a harmadikon? — érdeklődik tovább az utazó.

— Száz.
— Szóval a negyediken kilencven?

— Igen, — mondja a portás — parancsolni méltóztatik egy szobát?

— Nem, — feleli az utazó a fejét vakarva — ez a szálló nekem túl atacsony.

Egy hivatalnok három méter ruhaszövetet vásárol magának. Hazaviszi és otthon megmutatja a gimnazista fiának:

— Hogy tetszik?
A fiu megnézi, aztán lebiggyeszti a száját:

— Nagyon szép.
— Te számár, — mondja erre az apja — hiszen nem a színét nézted, hanem a fordított oldalát.

— Hát persze, — feleli a fiu — amire én hordom majd ezt a ruhát, addigra ugyis a fordított oldala lesz a színe.

NYILTTER

Nyilatkozat

Dr. Heszlein József, a Vajdaság munkatársa idegességét és türelmetlenségét megértem. Ráparancsoltak, hogy pereljen be, mert nem csináltam titkot belőle senki előtt, hogy olyan levelei vannak a birtokomban, amelyek végképp kompromittálják. Hogy ezt a tárgyalást elkerülje, két izben, előbb az államvédelmi osztálynál, utóbb a Jedinsztvo szerkesztőjénél valótlán-rágalmakkal denunciólt. Egyik sem sikerült. A denuncians erre pár nappal a tárgyalás előtt — Kaszindóra utazott. Most onnan intéz ellenem elejétől-végig hazugságokkal teli támadást, hogy ideig-óráig megtévessze a közvéleményt. Elvem: hírlapi

polémikát kerülni és így csak két-háromre intem Heszlein Józsefet, a tárgyalás hamarosan meglesz és ott mindent bizonyítani fogok.

Noviszad, 1925 jun. 17.

Mayor József,

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1925. június 17.

Prága deviza 59.75—60.25, valuta 59.50—60.50.

Berlin deviza 739.20—741.20 milliárd márka, valuta 733—737 milliárd márka. Bécs deviza 1246—1250 $\frac{1}{4}$, valuta 1241—1247.

London deviza 2078.

Newyork deviza 176.

Zürich, jun. 17. Zárlat: Beograd, 9.05, Páris 2467, London 2503 $\frac{1}{2}$, Newyork 515, Brüsszel 2440, Milanó 1975, Amsterdam 20695, Berlin 122 ötnyolcad, Bécs 72 ötnyolcad, Szófia 375, Prága 15.25, Varsó 99 $\frac{1}{3}$, Budapest 72 $\frac{1}{2}$, Bukarest 240.

Beograd, jun. 17. Zárlat: Páris 273, London 277, Newyork 56.925, Brüsszel 271, Milanó 219, Amsterdam 2295, Berlin 13575, Bécs 8.035, Prága 169, Budapest 8.06, Bukarest 26.50, Genf 1104.90.

Noviszadi terménytőzsde, jun. 17. Az általános lanyha irányzat a mi piacunkon is érezteti hatását, amennyiben áraink kénytelenek a világpiac árához alakulni. Tengeri és ujbuzza érzékeny árveszteséget mutatnak, óbuza a kimerült készletek folytán ártartó.

Lanyha irányzat és csekély forgalom jellemzik a mai üzletet.

Buza amerikai 9—80% Roszafé free vagon Zenu 460.

Tengeri búzát VI. K. D. 185, bánát VI. K. D. 186.

Liszt bácskai 6. sz. kenyér 535. Forgalom: buza 2000, tengeri 2500, liszt 100 mm.

Szentai gabonaárak, jun. 17. A mai piacon a következő árak szerepeltek: Buza 445 dinár. Ujbuzza 265 dinár. Árpa 170 dinár. Sörárpa 195 dinár. Tengeri 170 dinár. Vasutra 170 dinár. Halóba 175 dinár. Julius-augusztusra 186 dinár. Zab 180 dinár. Rozs 255 dinár, Köles 205 dinár. Muharmag 200 dinár. Repce 435 dinár. Heremag 1455 dinár. Bab 215 dinár. Liszt 0-ás GQ. 690 dinár, 2-es 620 dinár, 5-ös kenyérliszt 570 dinár. Takarmányliszt 410 dinár. Korpa 250 dinár. Irányzat lanyha.

Állandó Ford sofőr tanfolyam oklevéles gépészmérnökök vezetésével műszaki és gyakorlati kiképzéssel, egy teljes tanfolyam díja 2000 din. Weigand & Co. Ford garage Subotica, Paje Kujundžića ul. 4.

Hallatlan könnyelműség — másként nem is nevezhető — ha Ön napokig, vagy talán még hetekig is, nem ápolja helyesen fogait. Pedig a dolog milyen egyszerű: néhány csep Odol bocsájt egy pohár meleg vízbe, felkeveri a fogkefével, alaposan kiöblíti vele a száját, végül pedig — különösen lefekvés előtt — jól megdörzsöli fogkefével a fogait. Látni fogja: az Odol egy csodálatos szájudítószert és emellett sokkal gazdaságosabb, mint minden fogkrém és fogpor. Az Odol az évtizedek folyamán kulturfogalomná vált.

NYILTTÉR.

Od Saveta Grada St. Kanjiže

Broj: 4172/925.

Predmet: Nabavka redarskog odela.

Stečaj

Senat grada St. Kanjiže ovim raspisuje stečaj za nabavku 24. (dvadeset četir) para zinskog redarskog odela.

Pismene ponude se imaju dostaviti ovom savetu najkasnije do 25. juna 1925. god.

St. Kanjiža, 12. juna 1925. god.

z. gradonačelnika

G. Vukić

po joprivredni savetnik

5192

OPŠTINSKO POGLAVARSTVO MOL

Br. 3052/1925.

Oglas

Polpisano Opštinsko Poglavarstvo ovim objavljuje, da će se pravo ubiranja pijacarine kako u opštini tako i Mol-Obornjači zajedno izdavati pod zakup putem javne dražbe na dan 27. juna 1925. god. pre podne u 9 sati u opštinskoj velikoj dvorani.

Zakup počinje 15. jula 1925. g. i traje jednu godinu dana. Kaucija 10% od isključene cene ima se na dan dražbe položiti u opštinsku domaću b'agajnu.

Isključena cena je 45.000 dinara. Ostali uslovi mogu se videti u kancelariji opšt. admin. beležnika svakog radnog dana za vreme zvaničnih časova. Mol, 15. juna 1925. god.

Nečitljiv potpis
beležnik.

5193

Milan Radivojčev
predsednik.

Ertesítés.

Ertesitem a n. é. közönséget, hogy

szobafestő és mázoló műhelyem

elvéallal minden e szakmába vágó munkát a legkényesebb igényeknek megfelelően, ahol legmodernebb sablonjaim állnak rendelkezésre. Költségvetéssel díjtalanul szolgálok és meghívásra vidékre is megyek

Matkovics Simon

szobafestő és mázoló.

Subotica, Lakás: III, Kumičićeva ul. 47. Minden időben található Paje Kujundžića ulica II., Bódićs bádogos üzletében, Molcer-ház. 4536

Eladó

palicsi villatelkek

közvetlen a park mellett, a női fürdő és a nagyvendéglő között. Felvilágosítással szögal

Strass Leó

mérnök

Edénypiac. Vermesh'z

Börgarnitúrák

állandó raktára

HIRSCH LÁSZLÓ kárpitósnał Subotica, Paja Dobanovačka 5 ahol mindennemű új és régi munkák legolcsóbban eszűő-zsíhetők. 1084

Dinić, Tóth és Társa, Novisad

Telefonszám 225.

modern só- és fűszerőrlőmalom

Kínál prompt szállításra és minden mennyiségben

kőszót

darabokban,

legfinomabb őrlött kőszót.

Hogyan védjük meg szőrméinket a molyok ellen?

Hozza el a közismert szűcshez

Božidar S. Mlinarević-hoz

Subotica. Városháza alatt

Őrizetbe veszek nyári idényre mindenféle szűcs-árut. Elvéallalok megőrzés végett mindenféle szűrmét kedvezményes áron. A megőrzés végett átadott árúért felelősséget vállalok 4284

Kérjen és vegyen

Les Tissus A.G.B

a legnagyobb elegancia kifejezője.

Eladás csak kereskedőknek!

ZAGREB, JELAČIĆEV TRG 20/III. — TELEFON 6—99.

Milkó Izidor

ÚJ KÖNYVEI

- 1) Firenzei eset és egyéb elbeszélések
- 2) A miniszter barátja. Mosolygó történetek
- 3) Spekuláné és társai. Egy kötet vidámság
- 4) Asszonyok (Novellák és egyebek)
- 5) Irók és könyvek (Elbeszélések)
- 6) Baedeker irásából (Novellisztikus dolgok)

A „Világ” a következőket írja a könyvekről: Mesélő kedvtől, mint Jókai, ironikus mint Mikszáth, kacagós mint Porzó, intelligens, mint Cholnoky, magyaros, mint Abonyi Lajos.

A hat kötet ára 320 din., egy kötet 60 dinár

Minden kötet külön is kapható a Bácsmegyei Napló kiadóhivatalában vagy a szerzőnél (Subotica, Zrinjski trg 28) a pénz előleges beküldése mellett.

DŽAVIĆ MÁRTON

TEMPLOMFESTŐ VÁLLALAT

SUBOTICA, SAVE TEKELIJE UL. 29.

Vállalja templomok átfestését, renoválását, freskók festését és restaurálását valamint szobák művészeti festését. A legújabb külföldi mintáim állnak a megrendelőim rendelkezésére.

Kávépörkölő

motor- és kézhajtásra koks és szénfűtéssel eladó

Német gyártmány, alig használt, üzembépes. Kirakat részére is alkalmas. 10 kg kávé pörköl. BEGA hirdető és közvetítő Veliki-Bečkerek, a főpostával szemben. 5084

LÓSZERSZÁMOKAT BŐRÖNDÖKET NYÁRI BÓRSZANDÁLOKAT

megrendelésre legolcsóbban készít

Falkenstein Sándor

Subotica

Crnojevićeva ulica 21.

Gálffy gyógytár

Javításokat vidékekre megvárhatják

4089

ELADÓ HÁZHELYEK

A palicsi utra és a a menhely mögött 39 200—200 □ öles házhely Bűvebbet

Ruttkay Lászlónál az SzMTC. pálya mellett 4704

AMERICAN AUTO

WEIGAND & Co.

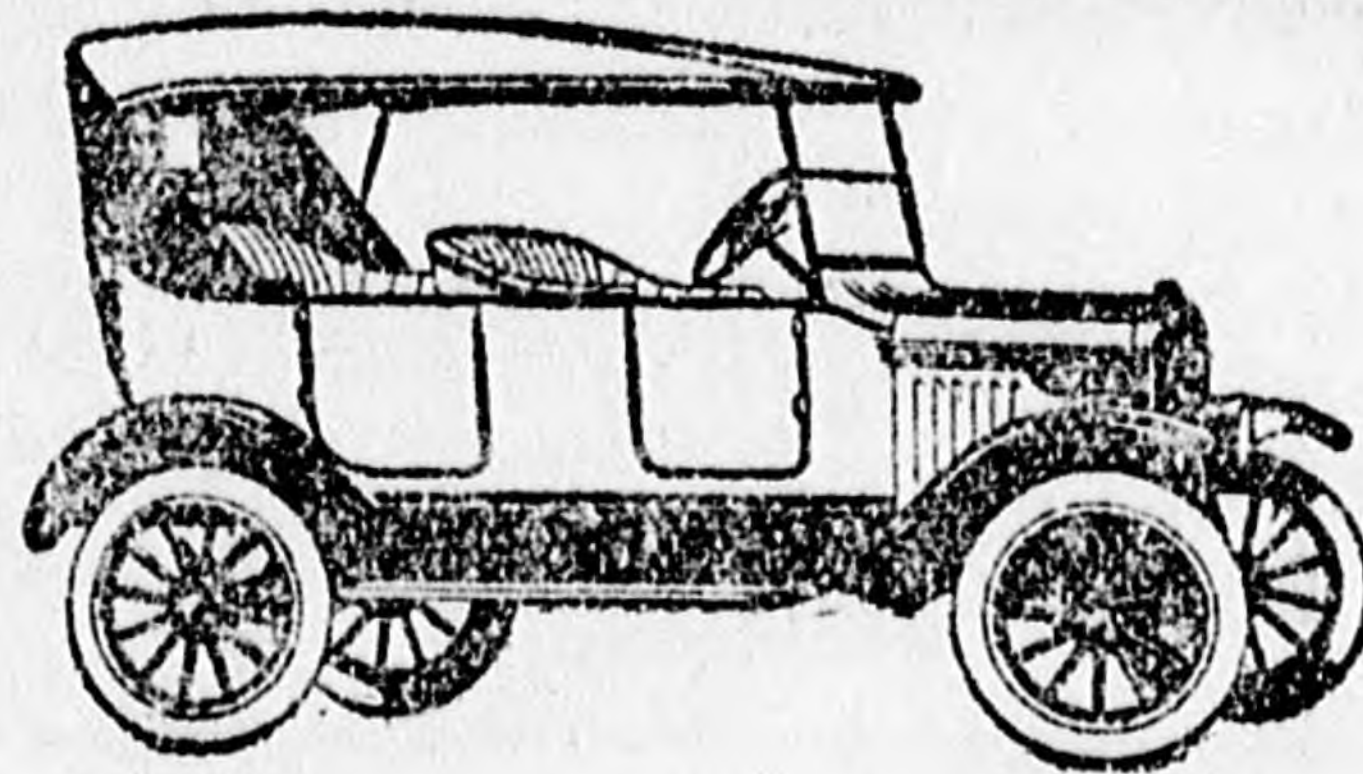
Lincoln *Ford* Fordson

autorizált képviselője

Paja Kujundžićeva ul. 4. Telefon 4—47. (Uri kaszinóval szemben)

Ford

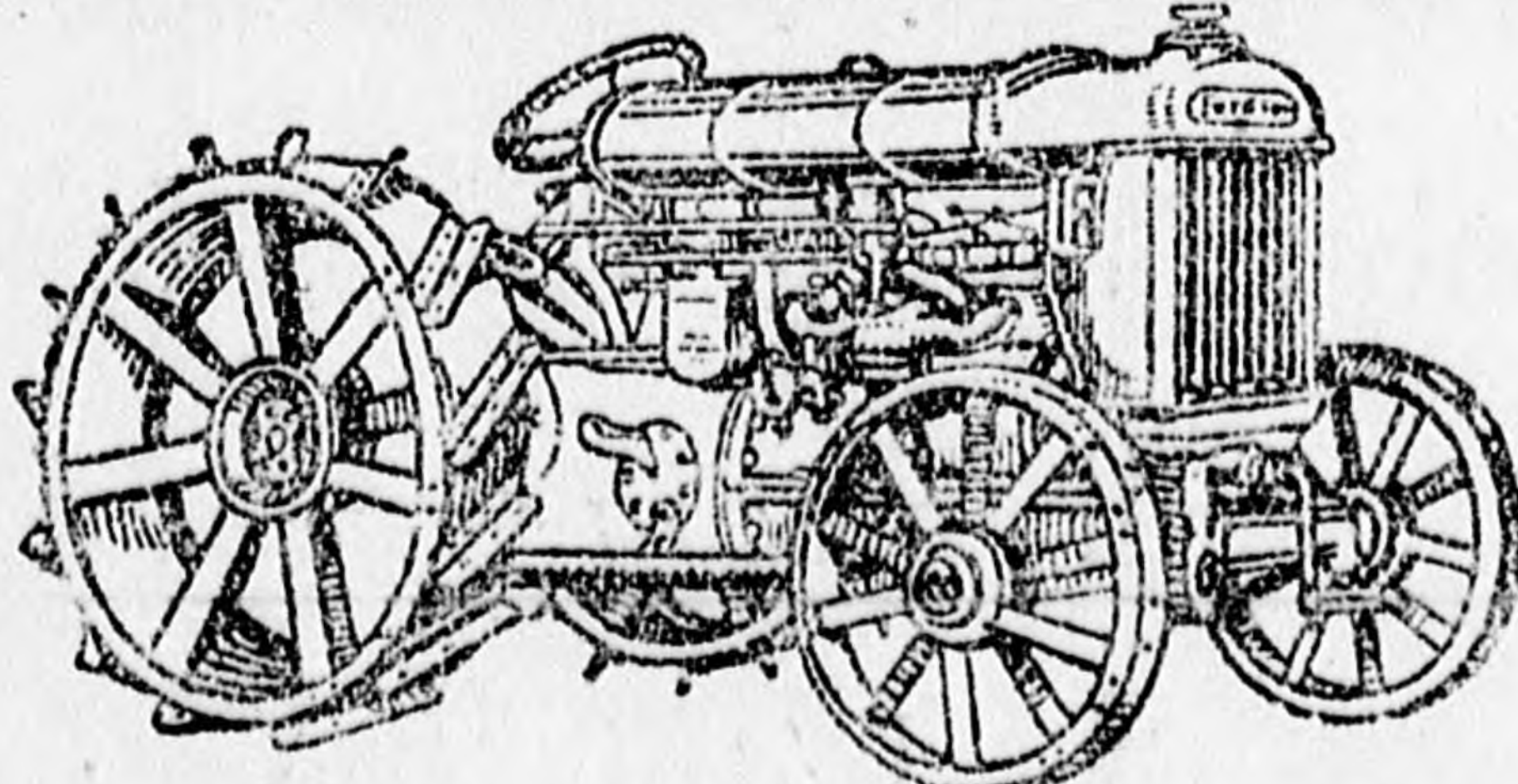
luxus-, személy-

és teher-

autók

Fordson

Allandó softőrtafolyam, gyakorlati és műszaki kiképzés okl. gépészmérnökök vezetésével.

Traktorok, Oliver és Sach-féle ekék, Michelin pneuk, eredeti Ford és Vacuum autó- és motorolajok, valamint az összes alkatrészek és autófelszerelések nagy raktára és legelőnyösebb beszerzési forrása.

AUTOGARAGE

I-a kétszerraffinált

MOTORBENZOL

nagyobb hajtóereje folytán anyagmegtakarítást olcsóbb árára vény kétszeres előnyt jelent a bezinhez viszonyítva. Németországban elterjedtebb, mint a benzín. Használható luxus- és teherautókhöz és minden más benzínmotor hajtásához

ASTRALIN

pótolja a benzint és petroleumot. Kifogástalan teljesítmény, bámulatosan olcsó árak. Kapható

Astra D. D.

Vel.-Bečkerek. Telefon 267 Renner Nándornál és a fióktelepeken:

Pancevón, Vel.-Kikindán, Szuboticán, Crvenkán és Osijeken Megrendeléseket effektuál:

Astra D. D.

Vel.-Bečkerek.

Órák, ékszer

feltűnően olcsón kaphatók Nyilas és Csajkásnál Subotica, 3854 Strossmajerova ul. 7. Huspiac

Mielőtt PARKETTÁZTATJA

szobái: kérjen ÁRAJÁNLATOT ÁRPÁDFY JENŐ-től
PARKETTÁK GYÁRI LERAKATAI

Subotica, Paje Dobanovačka ulica 5. szám

LIFKA KERT MOZI

Jun. 17—21-ig, szerdától—vasárnapig. 5 napon!
Egy emberi érelemre emelkedett Lutyának mesterműve!
A HALÁLCSAPDA
Alaskai dráma Jack London regényének zsánerében. Főszereplő
RIN-TIN-TIN
a csodakutya, ki a film drámai fordulatain sir, szenved, mosolyog és abszolut játékművészetével emberi kollégáit felülmúlja
RIN-TIN-TIN
neve a nagyvilágban épen olyan ismert, mint Jackie Coogan vagy Pola Negri és az érdeklődés iránta még fokozódik, mivel nem táncosnő, sem a srobbat, hanem egy gyönyörű farkaskuya, ki a jegyünnepeitől negyfélszer művész a világon!
NAPONTA KATONAZENE

HÁZASSÁG

Házasságközvetítési ügyben méltóztassék bizalommal Faragó Jenő budapesti irodájához fordulni. Népszínház -utca tizenhat. Céglélesztelen levelezés. **Díjtalan** felvilágosítás. Előnyös megbízások: Magyarország, Szlovénia, Jugoszlávia, Románia stb. országokból. 4754

Férjhezmenendők, illetőleg hozzátartozók házasságközvetítési ügyekben — lapunkra való hivatkozással. — díjtalan felvilágosítást nyerhetnek Faragó irodájától, Budapest, Népszínház-utca tizenhat. Céglélesztelen levelezés. 4752

ANTIK BERAKOTT

ebédlőasztal, bidermeyer kis kézimunkaasztal, faragott sublót, antik női íróasztal, vitrinék, (fekete polituros ésvilágosak) antik fali aranyozott órák eladók. Paja Kujundžićeva ul. 4. Házmes-ternél.

FOGLALKOZÁS

Jómunkás kocsifényező-segéd felvétetik, esetleg ellátással is. Léderer Ferencz kocsifényezőnél, Bačka-Topola. 5145

FIFI KÖLNI VIZ

Készíti PINTÉR gyógytár

Gabonaszakmában több éve működő volt gazdasági állást keres. Ajánlatokat »Megbízható« jellegre a kiadóhivatal továbbítja. 5091

Uj

cserépkályhák több színben 1600 din.-től, cserépkályhák átrakása 200 din.-től, tisztítás shamotózással 35—40 dinár, tüzhelyjavítás shamotál 35—40 dinár, Meteor-kályha shamotózás 30—40 dinár jótállás mellett Vidéki munkát is vállalok!

Takács Mihály
cserépkályhás
Városi Zonede mögött

Két felsőruhavarrónó olcsón házhoz ajánlunk. Lakásban is vállal. Kovács nővérek, Sienkiewiczova (volt Gizella) ul. 19. Levelezőlap hívásra megjelennek. 5185

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és emelkedett szavakkal. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felblyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkódokhoz válaszbélyeg mellékelendő.

VÉDJE A SZEMÉT NAP ÉS POR ELLEN!

KERÉK CELL VÉDŐSZEMÜVEG 50, 70, 100 DINÁR
TENNER OPTIKUSNÁL Subotica, Korzó 11.

Tanulóleányok felvételnek Aida kézimunka üzletben, csirkepiac. 5188

Csemagelő-leányok felvételnek Brunner cukorkagyárban. 5187

Szerb, német és olasz nyelven perfect levelező-nő több évi gyakorlattal állást változtatna. Szíves megkeresések »Korrespondent« jellegre a lap kiadóhivatalába kéretnek. 5130

Varrónő minden munkát elvállal, házhoz is megy. Cimeket a kiadóba kér. 5200

JÓ FODRÁSZNŐ és Manicure

2000 Din. havival és száztalékkal felvesz
Kummerkramer, Sombor

VÉTEL-ELADÁS

Olcsóbb a ruházkodás! A dinár emelkedése folytán elsőrendű férfijöltönyök 660, finom tennijöltöny 350, esőköpeny női, férfi 350, fiuknak mosójöltöny 150 din. Eisler Izsónál. Barátok temploma során. 5169

Eladó kisebb fűszerberendezés 60 fiók, mérleg és kevés vegyesáruval. Ugyanott egy férfi varrógép. Lajčo Černjaković, az állomással szemben. 5183

ÜVEGÜZLETEK FIGYELMEBE!

A Vera Faipar R. T. Kovin
(Bánát)

a legolcsóbb árban szállít

ABLAKRÁMÁKAT

(Glaserfenster)
elsősosztályu kivitelben, minden méretben prompt. Győződjenek meg árainkról és árunk I-a minőségéről.

ELADÓK

elsőrendű egyéves saját

tenyészkanok

és pedig bergsheyre és mangolica fajok.
Podravsko Poljoprivredno A. D.
Dárda

Pontosabb információkat a fenti cég nyújt. — Telefon: 18.
Távírat: Poljoprivredna Dárda, Baranja.

30-as szivógázmagánjáró cséplőgarnitúra, magányos 8-as lokomobil, 6-os cséplő, cséplésre készen eladó Vadócz Károlynál, B.-Topola. 3896

Szivógáz-tractor Máv. 35 HP 60 colos Máv. golyós cséplővel, 2 évesek, cséplésre készen, elevátor és bódéval eladó. Nagy Sándor, Bács-Topola. 5138

Jó minőségű zsebórák 80—100 din.-től feljebb kaphatók
Markovics Ferenc
ékszerész a Sombor,
Kralj Petra ul. 6.

Eladók központban modern örök áron középlakások, fürdőszobával, egy férfiúmaszék, továbbá bolt kiadó. Aleksandrova ul. 11. 4799

FIFI KÖLNI VIZ

Készíti PINTÉR gyógytár

Világos hálószobabutor és egy konyhaberendezés eladó. Horváth Józsefné Felsőbácskai Gőzmalom, Subotica. 5146

6-os 7 lézkörös és egy 8-as lokomobil jutányosan eladó Vadócz Károlynál, B.-Topola. 5078

Eladó Somborban, belvárosban új családi ház. Pavle Kneževića 17/a. 5042

KISS ZÁLOGINTÉZETE mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zálogból visszamaradt cirka 500 méter sötétszürke finom gyapjuszövet, szállításra; v. férfi, női raglán és téllkabátnak való. Ékszer, ruhák, kabátok, fehérneműk és minden más tárgyak állandóan olcsón eladatnak Subotica, I. kör, Bogovičeva (Kinizsi) ul. 12. 5697

Eladó egy 2½ HP alig használt villanymotor 110—220 volt. Gimnazijska ul. 3. 5209

Nyolcas tizenkétéves, kijavított fogaskerékes Hoffherr magánjáró gőzcséplőgarnitúra eladó iglan olcsón. Ujváry, Temerin. 5207

Gyári szalmakazalozó elevátor kijavítva, festve, olcsón kiadó Temerin. Ujváry, Temerin. 5206

Nea-Crem

legmegbízhatóbb arc- és kézapoló

KORONA GYÓGSZERTÁR
VÁROSHÁZA
SUBOTICA

Ház kiadó beköltözhető lakással, nagy telekkel, sok melléképülettel, a beltér közelében, VIII. Kalimagdanska ul. 9. 5203

Csépléshez alkalmas bódé-kocsi, kitűnő karban, eladó. Ára 3500 dinár. — A. Kovács, Sombor, Radšićeva 9. 5143

KÜLÖNFÉLE

Daruvarv-Creme éjjeli használatra és az eredeti »Renée« Liliom - Creme nappali használatra a legideálisabb szépitőszerek. Kapható mindenütt, ahol nincsen, a készítőnél, Blum (Illés) gyógytár, Subotica, a főpostával szemben.

Új zongorák pianinok, csakis elsőrendű világ-márkák, a leghosszabb lejárati részletfizetésre kaphatók 10 éves jótállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica Városháza. 2942

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez és galvanizál:

KRAUSZ

VELIKI-BECSKEREK,
a törvényszéki palota mellett.
TELEFON 329 760

Gumibélyegzőt bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegyei Napló kiadóhivatala is elfogad.

FORDSON TRAKTOR TULAJDONOSOK

Mielőtt a cséplési és ugarolási munkálatok elvégzéséhez a traktort üzembe helyezi, hívjon meg bennünket a gép rendbehozására. Az összes traktor és ekealkatrészek raktáron vannak.

KLEIN GÉZA ÉS FIAI SUBOTICA